

**A KARCAGI NAGYKUN
REFORMÁTUS GIMNÁZIUM ÉS
EGÉSZSÉGÜGYI
SZAKKÖZÉPISKOLA
PEDAGÓGIAI PROGRAMJA**

2015

TARTALOMJEGYZÉK

1. BEVEZETÉS	5
1. 1. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ELKÉSZÍTÉSÉT, MÓDOSÍTÁSÁT MEGHATÁROZÓ JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	5
1. 2. AZ INTÉZMÉNY ADATAI.....	5
1. 3. AZ INTÉZMÉNY SZERVEZETI EGYSÉGEI.....	6
2. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA	8
2. 1. A MŰKÖDTETÉS ALAPELVEI	8
2. 2. A MAGYARORSZÁGI REFORMÁTUS EGYHÁZ ISKOLÁINAK KÜLDETÉSNYILATKOZATA.....	8
2. 3. AZ ISKOLÁBAN FOLYÓ NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA PEDAGÓGIAI ALAPELVEI, CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	10
2. 3. 1. <i>Nevelési feladatok</i>	11
2. 3. 2. <i>A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok</i>	14
2. 3. 3. <i>Az iskola egészségfejlesztési programja</i>	14
2. 3. 4. <i>A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok</i>	18
2. 3. 5. <i>Az iskola környezeti-nevelési programja</i>	19
2. 4. A NEVELÉS RÉSZTVEVŐI.....	22
2. 4. 1. <i>A diákok</i>	22
2. 4. 2. <i>A nevelőtestület</i>	23
2. 4. 3. <i>Az osztályfőnök nevelő munkája</i>	25
2. 5. AZ ISKOLA ALKALMAZOTTAI	27
2. 6. A SZÜLŐK	27
2. 7. DIÁKÖNKORMÁNYZAT	28
2. 8. A SZÜLŐ, A TANULÓ, PEDAGÓGUS ÉS FENNTARTÓ EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI.....	29
2. 9. KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓK.....	30
2. 9. 1. <i>A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység</i>	30
2. 9. 2. <i>Tehetséggondozás</i>	30
2. 9. 3. <i>Tanulmányi versenyek</i>	30
2. 9. 4. <i>A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program</i>	31
2. 10. GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEM	32
2. 10. 1. <i>Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek</i>	32
2. 10. 2. <i>Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok</i>	32
2. 11. A TANULÓK FELVÉTELE ÉS ÁTVÉTELE.....	32
2. 12. A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK ÉS AZ ALKALMASSÁGI VIZSGA SZABÁLYAI	33
2. 13. ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	34
2. 14. KÖZÖSSÉGI SZOLGÁLAT	34

2. 14. 1. A közösségi szolgálat törvényi háttere	32
2. 14. 2. A közösségi szolgálat célja	32
2. 14. 3. A közösségi szolgálat megvalósítása	32
2. 14. 4. Feladatok - felelősök	32
2. 14. 5. Dokumentálás	32
2. 14. 6. Határidők.....	32
2. 10. 7. A program zárása	32
3. HELYI TANTERV.....	38
3. 1. A VÁLASZTOTT KERETTANTERV.....	38
3. 2. TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK.....	38
3. 3. A MEGHATÁROZOTT ÓRASZÁM FELETTI KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ TANÓRAI FOGLALKOZÁSOK	48
3. 4. AZ OKTATÁSBAN ALKALMAZHATÓ TANKÖNYVEK, TANULMÁNYI SEGÉDLETEK ÉS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	51
3. 5. A PEDAGÓGIAI FELADATOK HELYI MEGVALÓSÍTÁSÁNAK RÉSZLETES SZABÁLYAI	52
3. 5. 1. A 9-10 évfolyamok pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	52
3. 5. 2. A 11-12 évfolyamok pedagógiai feladatainak megvalósítása.....	52
3. 6. VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, FOGLALKOZÁSOK, A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	53
3. 7. A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK ÉS TÉMAKÖREI	53
3. 8. AZ ISKOLAI BESZÁMOLTATÁS, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI	54
3. 9. A TANULÓ JUTALMAZÁSÁVAL ÖSSZEFÜGGŐ, A TANULÓ MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK ÉRTÉKELÉSE, MINŐSÍTÉSE	56
3. 9. 1. A tantárgyi követelmények általános elvei	56
3. 9. 2. Fegyelmezés, büntetés, jutalmazás	56
3. 10. A TANULÓ MAGATARTÁSA, SZORGALMA ÉRTÉKELÉSÉNEK, MINŐSÍTÉSÉNEK KÖVETELMÉNYEI ÉS FORMÁI	59
3. 10. 1. A magatartás minősítése.....	59
3. 10. 2. A szorgalom minősítése	60
3. 11. CSOPORTBONTÁSOK ÉS AZ EGYÉB FOGLALKOZÁSOK SZERVEZÉSI ELVEI	60
3. 12. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	60
3. 13. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSÉHEZ SZÜKSÉGES MÓDSZEREK.....	61
3. 14. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	62
3. 14. 1. Törvényi háttér	62
3. 14. 2. Az esélyegyenlőség helyzetelemzés és program célja	62
3. 14. 3. Helyzetelemzésből következő lépések	63
3. 15. A NEVELŐTESTÜLET ÁLTAL SZÜKSÉGESNEK TARTOTT TOVÁBBI ELVEK	64
3. 16. A SZAKKÉPZŐ ISKOLA SZAKMAI PROGRAMJA	64
3. 16. 1. A szakképzés	64

3. 16. 2. <i>Az érettségire épülő 3 éves ápoló képzés</i>	66
3. 17 A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKÁT SEGÍTŐ ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE:	70
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK	78

1. BEVEZETÉS

1. 1. A pedagógiai program elkészítését, módosítását meghatározó jogszabályi háttér

- *2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről.*
- *20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktató intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.*
- *110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet. a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról.*
- *229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról.*
- *100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról.*
- *106/2012. (VI. 1.) Kormányrendelet érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI.13.) kormányrendelet módosításáról.*
- *51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet 3. számú és 6. számú mellékletében jelölt kötelező tantárgyak és óraszámok.*
- *243/2003. (XII.17.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról.*
- *28/2000. (IX. 21.) OM rendelet és módosításai a kerettanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról.*
- *24/2003. (VII.19.) OM rendelet). A kerettantervek kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 28/2000. (IX.21.) OM rendelet módosításáról.*
- *1995. évi I. törvény. A Magyarországi Református Egyház közoktatási törvénye a 1998. évi II. és a 2005. évi II. törvény és a Zs-184/2008. sz. zsinati határozat módosításaival egységes szerkezetben.*
- *A Magyarországi Református Egyház 2007. évi II. törvénye a református hittanoktatásról.*
- *2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről.*
- *A 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről.*

1. 2. Az intézmény adatai

Neve: *Karcagi Nagykun Református Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola*

Székhelye: *5300 Karcag, Madarasi út 1-3.
Tel: 59-311-248*

Fenntartója: *Karcagi Református Egyházközség
5300 Karcag, Kálvin u. 3.*

Jogállása: *önállóan működő és gazdálkodó köznevelési intézmény, önálló jogi személy*

Típusa: *középiskola*

Szakágazata: - általános középfokú oktatás
- szakmai középfokú oktatás

Intézmény alapfeladatai:

- *gimnáziumi nevelés-oktatás*
- *szakközépiskolai nevelés-oktatás*

Az intézmény képviselője: *az iskola igazgatója*, aki képviseleti jogkörét esetenként, vagy az ügyek meghatározott körében átruházhatja helyetteseire vagy az intézmény más alkalmazottjára.

Az intézmény szakfeladatai:

Nappali rendszerű gimnáziumi oktatás (9-12/13. évfolyam)

Nappali rendszerű szakközépiskolai oktatás (9-12/13. évfolyam)

Szakképesítés megszerzésére felkészítő nappali rendszerű szakma elméleti oktatás szakképzési évfolyamon

Szakképesítés megszerzésére felkészítő nappali rendszerű szakma gyakorlati oktatás szakképzési évfolyamon

1. 3. Az intézmény szervezeti egységei

1. Középiskola

Az iskola keletkezési évét 1676-ra tehetjük. A karcagi iskola a debreceni kollégium partikulájaként a tiszántúli egyházkerületi rendtartás szerint működött. Egész tanulmányi rendszere ekkor a latin ismeretanyag oktatásának szolgálatában állt. A XIX. század első évtizedében társadalmi-szervezeti átalakulás történt iskolánkban, hogy a felsőbb tanulmányokat folytatni nem akaró diákok magyar nyelven tanulhassák a tantárgyakat. Ebben az időben városi, egyházközségi és szülői összefogással egyemeletes iskola épült a templomkert déli részén.

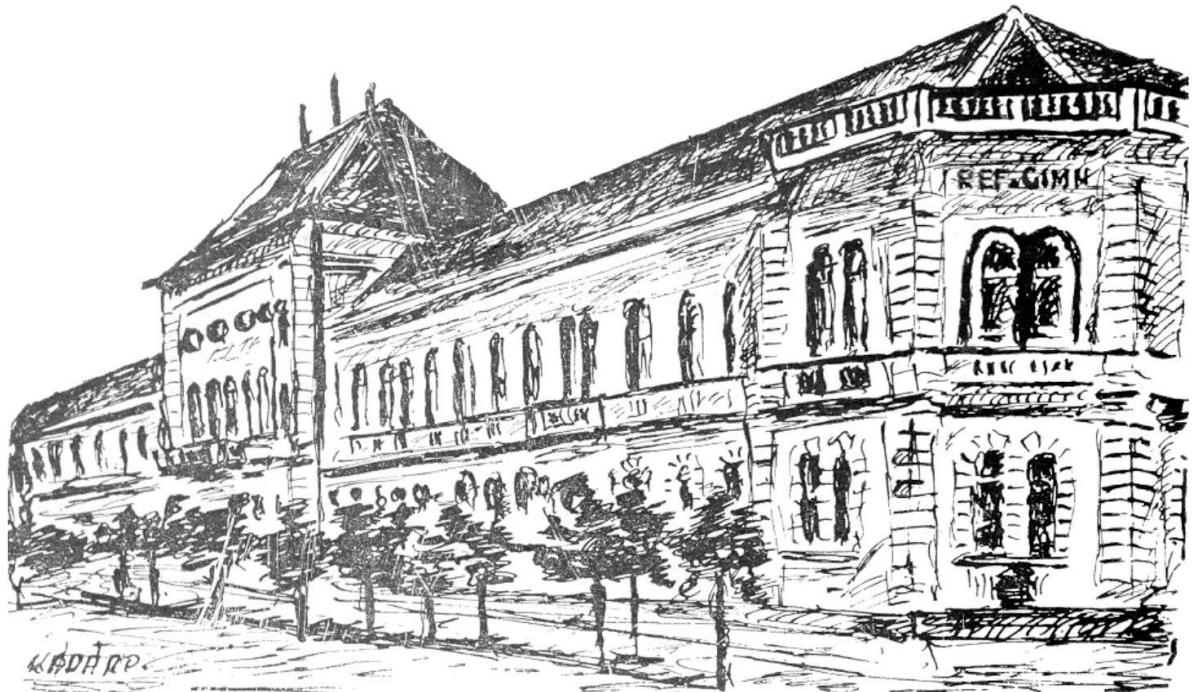
Az 1848/49-es szabadságharc bukása után a partikuláris iskolák lefokozódtak, nyilvánossági joguk megszűnt. Karcag város és egyházközsége nem nyugodott bele a középfokú képzés hanyatlásába. 1855-ben megindította az alreáliskolai osztályt, majd az alreálgimnázium 1876-ban függetlenedett az elemi iskolától. 1894-re megépült a hatosztályos gimnázium új épülete, majd miután elindult a nyolcadik gimnáziumi osztály is, az iskola Karcagi Református Főgimnázium lett. 1908-ra felépült a gimnáziumépület második szárnya, amit a következő évben a nyilvánossági jog visszaszerzése és érettségi vizsgálat tartásának joga követett. Ez tette lehetővé, hogy a református iskolázás zárt kereteiből kilépve a karcagi középfokú oktatási intézmény kitarja kapuit más vallású tanulók előtt. Iskolánk rendszeres állami segélyben részesült, és kötelezettséget vállalt az állami tanterv bevezetésére. A felsoroltak miatt az iskola vonzáskörzete megnőtt és kiterjedt az egész Nagykunságra. Az 1920-as évek közepén iskolánk reálgimnáziummá alakult, a görög nyelv helyett áttért az angol nyelv oktatására. A 30-as években az épület tornateremmel egészült ki és megszervezték az internátust is.

1948-ban államosították a református gimnáziumot. Az épületben állami és önkormányzati felügyelettel folyt a középfokú oktatás 2009-ig.

A 2009/2010-es tanévben, 61 évnyi szünet után indult újra a református szellemiségű gimnázium, követve az elődöket, az intézmény sajátos arculatának kialakítására. „ **Tudja meg ezt a jövő nemzedék, a születendő fiak, és ha felnőnek, beszéljék el fiaiknak, hogy Istenbe vessék bizalmukat; ne felejtsek el Isten nagy tetteit, és tartsák meg parancsolatait.** (Zsoltárok 78, 6-7)

2. Titkárság

3. Gazdasági hivatal

2. AZ ISKOLA NEVELÉSI PROGRAMJA

2. 1. A működtetés alapelvei

Krisztus Urunk missziói parancsának engedelmeskedve, az évszázados gyakorlat folytatásaként, tagjai igényének megfelelően, Magyarország Alkotmánya és a Magyarországi Református Egyház Alkotmánya, továbbá a lelkiismereti- és vallásszabadságról, valamint az egyházakról szóló hatályos törvények és egyéb jogszabályok alapján - közoktatási intézményeket tart fenn.

Működésük és rájuk vonatkozó egyházi szabályozás nem lehet ellentétes azokkal a jogszabályokkal, amelyek a fenntartótól függetlenül valamennyi magyarországi közoktatási intézményre vonatkoznak, ha azok nincsenek ellentétben a Szentírás parancsaival.

A református közoktatási intézményekben a nevelés és az oktatás - figyelemmel az állami (önkormányzati) iskolák követelményeire, továbbá a magyar református iskolák autonóm életéből és hagyományaiból következő művelődési anyagra - Istennek a teljes Szentírásban adott kijelentése, valamint a Második Helvét Hitvallásban és a Heidelbergi Kátében megfogalmazott hitelvek és a magyar kálvinizmus szellemében folyik.

A gyermek és adottságai Isten ajándéka. A nevelés alapvető színtere a család. A keresztelekor tett szülői és gyülekezeti fogadalom megvalósulásának egyik lehetséges helyszíne a református közoktatási intézmény, amely a gyermeket Krisztusban testvérnek fogadja el.

2. 2. A Magyarországi Református Egyház iskoláinak küldetésnyilatkozata

Jézus Krisztus missziói parancsa: "tegyetek tanítványokká minden népeket..." (Máté 28,19) nem csupán az Egyháznak szól, hanem a családnak és az iskolának is. A református iskola jó lehetőség arra, hogy segítse a szülőket és a gyülekezeteket abban, hogy valóra válthassák a gyermek keresztelekor tett ígéretüket, amely szerint úgy nevelik és neveltetik őt, "hogy ha majd felnő, a konfirmáció alkalmával ő maga önként tegyen vallást a Szentháromság Istenbe vetett hitéről a gyülekezet előtt".

A református iskola keresztyén közösség. Olyan hitvalló (lehetőleg református), vagy a református értékek ismeretét és elismerését felvállaló pedagógusokat feltételez és kíván meg, akik hivatásukat Istentől kapott küldetésnek tekintik és életpéldájukkal, minden megnyilvánulásukkal keresztyénné, krisztusi emberré kívánják nevelni a tanítványaikat.

A Magyarországi Református Egyház református vallású diákjaiból öntudatos magyar reformátusokat kíván nevelni iskoláiban.

Reformátusokat, tehát olyan keresztyéneket, akik

- életének zsinórmértéke a Szentírás; elfogadják ősi hitvallásainkat, a Heidelbergi kátét és a II. Helvét hitvallást,
- tudják, hogy Isten választotta ki őket, s ha Tőle kérnek segítséget, a Lélek alkalmassá teszi őket feladataik elvégzésére.

Magyar reformátusokat, azaz olyan kálvinistákat, akik

- a magyar kultúrát - elsősorban rendkívül gazdag anyanyelvünket és népi kultúránkat - megbecsülik, azt tisztán megőrizni, gazdagítani és továbbadni kívánják,

- ismerik és szeretik hazájukat, az itt élők és a határainkon kívülre szorult magyarok múltját, jelenét, értékeit; szívesen vallják magukat magyarnak, s családjukért, egyházukért, hazájukért áldozatokra készek.

Öntudatos magyar reformátusokat, azaz olyan magyar reformátusokat, akik

- tudják, hogy Kiben és miért hisznek,
- képesek önállóan, logikusan gondolkodni, cselekedni, - törekednek önmaguk és környezetük megismerésére, megóvására; jellemük, erkölcsi ítélőképességük és ízlésük fejlesztésével a valódi értékek felismerésére és tiszteletére; a különböző tudományterületeken és művészetekben alapos ismeretek megszerzésére; testi-lelki-szellemi harmóniában történő életvitelre; embertársaik segítésére; a hit ajándékának elfogadásához szükséges ismeretek, élmények, tapasztalatok megszerzésére; felelős helytállásra.

A református iskola úgy tudja elérni fenti nevelési céljait, hogy

- megismerteti növendékeit a Biblia igazságaival és az egyháztörténet máig érvényes tanulságaival.
- a hiteles krisztuskövetés vonzó személyes példáját nevelői által is a tanulók elé állítja.
- hitéletének közösségi alkalmi révén a gyülekezeti életben való felelős részvételre indít.
- a vallástanár irányításával minden évben megszervezik a gyülekezetlátogatásokat. Ezen istentiszteleti alkalmon lehetőség nyílik iskolánk népszerűsítésére.
- növendékeiben felkelti a tudásvágyat, és megalapozza a magas szintű önművelés igényét.
- növendékeit a tudományok segítségével rávezeti a teremtett világ megismerésének és megőrzésének fontosságára.
- a kultúra időtálló értékeinek közvetítése által fogékonyá teszi őket a szépre,
- a reál és humán tudás átadásával kifejleszti bennük a józan, kritikus és önálló gondolkodás és a felelős cselekvés képességét.
- gondosan ápolja az anyanyelvet és a magyar nemzeti hagyományokat.
- megérteti tanítványaival, hogy a világ megismeréséhez elsősorban saját nyelvükön, kultúrájukon keresztül vezet az út.
- rendszerességével és következetességével a személyes és társadalmi szintű kötelelességtudat és áldozatvállalás mintáját állítja növendékei elé.

A Magyarországi Református Egyház iskoláiban a nem református vallású diákjait öntudatos magyar keresztyénekké kívánja nevelni. Lehetővé teszi számukra saját vallásuk-felekezeti hitvallásainak megismerését, megismerteti velük a magyar történelmi egyházak történetét, hitvallásait, segítve későbbi önkéntes döntésüket a csatlakozásra, ugyanakkor elvárja tőlük a református értékek ismeretét és tiszteletét.

A fenti célok elérése érdekében a Magyarországi Református Egyház iskoláinak az a feladata, hogy imádsággal, igényes nevelő-oktató munkával, a magyar református iskolák hagyományainak, a keresztyén közösség nevelőerejének, a legfejlettebb tudományos és technikai eredményeknek-eszközöknek, valamint a családokkal és a gyülekezetekkel kiépített gyümölcsöző kapcsolatoknak a felhasználásával a lehető legtöbbet tegye meg azért, hogy minden növendéke fel tudja mutatni azokat a képességeit, amelyeket csak ő maga kapott a Teremtőtől.

2. 3. Az iskolában folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A Karcagi Nagykun Református Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskolában szolgáló pedagógusok munkája arra irányul, hogy nevelő munkával az Evangélium tanításában kifejezett értékeket a diákok egész életében meghatározó elvekké alakítsák. Az átdolgozott Nemzeti Alaptantervben és a Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy a tanulók

- különböző szintű adottságaikkal,
- eltérő mértékű fejlődésükkel,
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal,
- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel,
- szervezett ismeretközvetítéssel,

spontán tapasztalatai minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Értékek

- Az ember Istentől kapott rendeltetésének tudata.
- Az egyén fizikai és értelmi képességeinek fejlesztése annak érdekében, hogy rendeltetését betöltse.
- Az ember közösségi életét szabályozó erkölcsi értékek megvalósítására való képesség: Isten és emberszeretet, az emberi élet védelme, igazság és igazságosság.
- Az emberi hivatás elkötelezett vállalása a családban, az Egyházban és a hazában.
- Az evangéliumi normák által szabályozott emberi szabadság védelme és megtartása.

A nevelési-oktató feladatok aktuális eljárásrendjét minden tanév elején a munkatervben határozzuk meg. Céljaink és feladataink eredményes teljesítése érdekében fontos számunkra:

- frontális munka.
- a kompetencia alapú oktatás.
- a tanulói különbségek idejében történő felismerésével, a szervezeti keretek biztosította lehetőségek függvényében, egyénre szabott haladási ütem biztosítása.
- a tanítási órákon differenciált tevékenységi formák szervezése, a rendelkezésre álló éves órakeret racionális felhasználásával csoportbontásos oktatás, korszerű taneszközök, hatékony, változatos tanítási módszerek alkalmazása, a tanulás tanítása, sikeres új pedagógiai eljárások, módszerek kipróbálása, „honosítása”, elterjesztése, a tanulói tevékenykedtetés előtérbe helyezése.
- IKT eszközök használata, digitális készségek fejlesztése, azaz a digitális tartalmak, taneszközök oktatási gyakorlatban való használata, digitális készségek fejlesztése.
- az intézmény saját innovációinak megvalósítása, amely a helyi igényekhez igazodva, az egyéni fejlesztéseket, a nevelés-oktatás eredményességének fokozását, az esélyegyenlőség kiteljesítésére hatékony és sikeres, az egyéni fejlődést támogató oktatási utak, programok, nevelési eljárások, tanulásszervezési módok kidolgozását, azok gyakorlati megvalósítását szolgálja.
- az intézményfejlesztés, a fejlesztések eredményeinek az intézmény mindennapi gyakorlatába való beillesztését, a pedagógiai szemléletváltást segítő tevékenységek megvalósítása, ezen

belül az intézmény pedagógiai dokumentumainak módosítása, oly módon, hogy az iskola pedagógiai innovációjának fenntarthatóságát biztosítsa.

- az iskola pedagógiai programjának és informatikai stratégiai tervének összehangolása az IKT alapú kompetenciafejlesztés céljaival.
- következetes, fokozatosan nehezedő követelménytámasztás, és a tanulói teljesítmények változatos formájú, személyre szóló folyamatos ellenőrzése, értékelése.
- tehetséges tanulók korai felismerése, differenciált foglalkoztatásuk, fejlesztésük biztosítása és „menedzselése”, a kimagasló teljesítmény elismerése, jutalmazása.
- iskolai szintű rendezvények, ünnepélyek, megemlékezések, változatos programkínálat biztosítása, valamint a szabadidő hasznos eltöltésének változatos módon történő segítése.

2. 3. 1. Nevelési feladatok

Az erkölcsi nevelés

Célunk, a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Fontos, hogy legyen életszerű, azaz készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Iskolánk közösségi élete, tanáraink példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

A református iskola sajátos küldetésének megfelelően biztosítjuk, hogy a tanulók szilárd és kiegyensúlyozott hitbeli ismeretekhez jussanak a rendszeres és módszeres tanórai hitoktatásban. Segítjük a növendékek korának megfelelően a hit kibontakozását, az istentiszteleti és más hitéleti alkalmak megszerettetését, és ezáltal az Istennel való mélyebb kapcsolat kialakulását. Fontosnak tartjuk a vallási ünnepeinken való részvételt és azok méltó megünneplését. Megteremtjük a tanítás előtti elcsendesedés - áhítat, a hétkezdő közös áhítat, valamint a többi hitéleti alkalom lehetőségét (evangelizációk, csendes napok, bibliaórák, stb.) - előmozdítjuk a gyülekezeti közösségekkel való kapcsolatot.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Tanulóink megismerik nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Elsajátítják azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Arra törekszünk, hogy alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elősegítjük a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Azt szeretnénk elérni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. Iskolánk egyik fontos feladata tehát a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Tanárainknak ösztönözni kell a tanulókat arra, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására. Legyenek képesek lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére. Fel kell készíteni a tanulókat az önállóságra, a betegség-megelőzésre, továbbá a szabályok betartására a közlekedésben, a testi higiéniában, a veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében. Hangsúlyos továbbá a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzése.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Elő kell segítenünk a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári léthez.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A felnövekvő nemzedéknek ismernie és becsülnie kell az életformák gazdag változatosságát a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és

felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá kapcsolódjanak be közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

Pályaorientáció

Iskolánknak – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról. Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelőségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásra utaltságát. Ennek érdekében iskolánk biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatiszt, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékeltű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

Elsődleges cél, hogy a tanár felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a

változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

2. 3. 2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A nevelés célja, hogy a diákok személyisége helyes irányban fejlődjön, alakuljon. Az általános emberi értékeken túl mindig szem előtt kell tartani a csak arra a gyermekekre, fiatalra jellemző értékeket is. Így alakul ki egy személyes nevelési ideál, amely felé a nevelésnek tartania kell.

A legfőbb általános emberi értékek keresztyén hitünkben gyökereznek, és Jézus életében mutatkoznak meg a legteljesebben, ezért a diákok elé példaként Jézus Krisztust kell állítani. Nélkülözhetetlen feladatunk az alázatra nevelés annak érdekében, hogy tanítványaink a sikereikért, eredményeikért tudjanak hálát adni, a kudarcot pedig alázattal és méltósággal eltűrni. Szükség van olyan helyzeteket teremteni a tanórákon és a tanórán kívüli foglalkozásokon, közösségi alkalmakon, amikor lehetőségük van a tanulóknak konfliktushelyzeteket, problémákat hatékonyan és krisztusi szellemben megoldani, illetve a versengés helyett versenyhelyzeteket teremteni számukra. Fontos, hogy gyakorolhassák a kommunikációt, mint a problémamegoldás kulcstényezőjét.

A személyiségfejlesztés alapelvei

- Minden ember egyedi, individuum, aki egyszeri és megismételhetetlen, s a fejlődés során a fizikai és pszichés tulajdonságai dinamikus rendszerré egységesülnek. Eszményi nevelési céljaink tehát nem mindenkinél és nem azonos szinten érhetőek el.
- A személyiség folytonos kapcsolatban, kölcsönhatásban van a környezetével.
- A személyiség az élet utolsó pillanatáig fejlődőképes, de a fejleszthetőség mértéke más és más. Ezért egyetlen tanulóról sem mondhatunk le, és nem fejleszthetjük fejlődésének optimumán túl.

A személyiségfejlesztés alapja

Egyrészt a diákokkal elfogadtassuk az eszményeket, értékes példákat, magatartásformákat és az azokhoz való alkalmazkodást, másrészt segítjük kialakítani a saját egyéniségüket is.

A személyiségfejlesztés célja

Istenszerető, hite szerint élő személyiség formálása, aki nyitott a világra, elfogadja annak szabályait, képes megélni a társadalomban normális emberi viszonyok között, tudását tudja alkalmazni.

A személyiségfejlesztés területei

A tanulók: *erkölcsi nevelése, értelmi nevelése, érzelmi nevelése, akaratni nevelése, közösségi nevelése, esztétikai nevelése, nemzeti nevelése, állampolgári nevelése, munkára nevelése, egészséges életmódra nevelése és környezeti nevelése.*

2. 3. 3. Az iskola egészségfejlesztési programja

Helyzetkép

Az egészségfejlesztés egyik legfontosabb színtere az iskola, de a közvélemény, valamint a tömegtájékoztató eszközök is elvárják, hogy az iskola vállaljon főszerepet az egészségnevelésben. Ennek sajnos még megfelelő anyagi és tárgyi erőforrásai hiányosak, de a magunk szerény eszközeivel és lehetőségeivel eddig is tevékenyen részt vállaltunk a gyermekek megfelelő egészségügyi ellátásában, nevelésében.

Tevékenységeinket a következőkben foglalhatjuk össze

- Minden rendelkezésre álló eszközzel segítjük a tanulók és az itt dolgozók egészségének védelmét (berendezés, világítás, megfelelő eszközök, munkarend kialakítása).
- Együttműködést alakítottunk ki a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberekkel és a szülőkkel, annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.
- Együttműködési megállapodásban rögzített feladatok alapján végzik az egészségügyi szolgáltatásokat az egészségügyi szakemberek (szűrések, vizsgálatok, oltások, foglalkozás-egészségügy). Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk a testedzésnek.
- Oktató-nevelő munkánk szerves része az egészségvédelem.

Az iskolai egészségnevelés összefügg a tanári magatartással, vezetői gondossággal, az intézmény szervezettségével, ennek érdekében a következő feladatot végezzük:

- Gondoskodunk az osztályterem megfelelő belső kialakításáról, az osztályterem berendezése az egészségügyi előírásoknak megfelelő. A berendezés igazodik a tanulók életkori sajátosságához. Figyelünk a világításra, szellőztetésre, a munka közbeni helyes testtartásra, az ülésrend kialakítására.
- Tájékozódunk diákjaink egészségügyi állapotáról, megszervezzük az egészségügyi ellátást (kijelölt elsősegélynyújtó helyiség, időszakos felmérések, krónikus betegek nyomon követése)
- A napi munkarend, órarend tervezésénél figyelembe vesszük a mozgásigény kielégítését.

Erőforrások

Az egészségnevelés a környezeti neveléshez hasonlóan az iskola minden munkatársának feladata.

Humán erőforrások

- Pedagógusok: feladatuk, hogy személyes életvitelükkel, viselkedéskultúrájukkal példát mutassanak tanulóinknak.
- Diákok: minden diák feladata, hogy saját és mások egészségét védje, mindent megtegyen testi-lelki harmóniája kialakításáért.
- Szülők: fontos, hogy az iskolával együttműködve hasson gyermekére, a szülői értekezletek és a fogadóórák alkalmat adnak a résztvevők személyes véleményének megismerésére. Aktív részvételükkel, szakértelmükkel tudják támogatni az egészségfejlesztő programot.
- Iskolaorvos, védőnő: az iskola egészségügyi ellátásáról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa, védőnője, valamint fogorvosa, akik a jogszabályban előírt feladatokat elvégzik.

Külső erőforrások

- A Káta Gábor Kórház és Rendelőintézet szakdolgozói
- Nevelési Tanácsadó
- ÁNTSZ szakemberei
- Rendvédelmi szervek (rendőrkapitányságok ifjúságvédelmi munkatársai) bűnmegelőzési programokat szerveznek, közlekedési ismeretekről tartanak előadást.

Anyagi erőforrások

- Saját erőforrás: az éves költségvetésben a dologi kiadásokból tudjuk azokat az eszközöket, felszereléseket megvásárolni, melyek szükségesek az egészséges életvitelhez. Lehetőségeink meglehetősen korlátozottak.
- Pályázatok: részt veszünk e témában kiírt pályázatokon.

Az egészségfejlesztés iskolai területei

Az iskolai egészségnevelésnek ahhoz kell hozzájárulnia, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást szerezhessenek egy személyes és környezeti értelemben egyaránt ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Ehhez arra van szükség, hogy az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát értsék, az ezzel kapcsolatos beállítódások szilárdak legyenek, s konkrét tevékenységben alapozódhassanak meg. Tudatosítani kívánjuk diákjainkban, hogy az egészséges életvitel a jövő záloga, fontos az utódokért való felelősség kialakítása.

Alapelvek

- Az élet tisztelete, a keresztyén ember felelőssége egészségével szemben
- Az egészséges állapot örömteli megélése
- A harmonikus életvitel értéként tisztelete
- Az egészséges életvitel kialakítása
- Konfliktusok kezelésének, feloldásának, technikájának megtanulása
- Segítőkész, elfogadó magatartás kialakítása a beteg, sérült emberekkel szemben.

Célok

- Higiéniai kultúra megalapozása
- Az egészségügyi kultúra elsajátítása
- Az egészséges táplálkozás, kulturált étkezési szokások elsajátítása
- Az egészséges életmód igényének kialakítása, ehhez vezető technikák megtanítása
- Test és lélek harmóniájának kialakítása, testi-lelki jólét szempontjából fontos készségek és jártasságok kialakítása

Kiemelt feladatok

- Az egészség fogalmának tudatosítás.
- Az egészséges életmód fogalmának tudatosítása, az aktuális társadalmi szokások kritikus átvétele az életvitel kialakításában
- Az egészséges táplálkozás szokásainak kialakítása
- Környezeti ártalmak felismertetése, a személyes biztonság kialakítása

- Kapcsolatépítés, helyes kapcsolatrendszer kialakítása
- Egészségkárosító szokások kialakulásának megelőzése (veszélyes anyagok, dohányzás, alkohol és kábítószer fogyasztás)
- Felkészítés a családi életre
- Egyéni felelősség kialakítása a környezetvédelemre

Tanulásszervezési és tartalmi keretek

Tanórai foglalkozások

- Szaktárgyi órák témafeldolgozása.
Minden tantárgynak van csatlakozási pontja az egészségfejlesztéshez. Természetesen az adott szaktanár feladata, hogy aktualizálja.
- Iskolánk az osztályfőnöki munka témakörei közé építette az egészségfejlesztés tartalmának tanítását.

Tanórán kívüli foglalkozások

- Sportprogramok
- Kirándulások
- Előadások aktuális témakörökből

Módszerek

- Kész egészségnevelési programok átvétele, megvalósítása
- Meghívott előadóval előadások tartása (iskolaorvos, házi orvos, védőnő, rendőr... stb.)
- Vetélkedők
- Játékok, szituációs gyakorlatok
- Művészi kifejezés, kiállítások

Továbbképzés

A pedagógusok számára az iskola továbbképzési programjában megteremtjük a továbbképzés módját, ösztönözzük pedagógusainkat a részvételre.

Mindennapos testedzés

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás célja a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen korunk az embert mozgásszegény életmódhoz kényszeríti, a fizikai képességek hanyatlása a szellemi teljesítmények romlását is eredményezheti.

Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, a társakkal történő kreatív együttműködés fejleszhető.

Megvalósítás formája, szervezeti kerete

Diákjaink számára heti 3 órát építünk be az órarendbe, heti 2 órát pedig délután iskolai sportkörben vagy sportszervezet keretei közötti edzésen teljesíthetnek.

Könnyített testnevelés

A könnyített testnevelésre szoruló gyermekek tanítását a hagyományos testnevelőórán differenciált foglalkozással valósítjuk meg, külön program alapján.

Iskolai sportkör

Hetente biztosítunk sportkörüi foglalkozásokat, melyet testnevelő, edző végzettséggel és szakképzettséggel rendelkező tanárok vezetnek a következő sportágakban:

- Kosárlabda
- Atlétika
- Kézilabda
- Röplabda
- Lábtenisz
- Tollaslabda
- Torna
- Úszás

Mindezekon kívül lehetőség van nyári sporttáborok megszervezésére is.

2. 3. 4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az ember, társas lény. A közösség megélésének egyik fontos színtere az iskola. A tanuló ideje nagy részét itt tölti, ami egyben azt is jelenti, hogy az iskolára óriási szerep hárul: közösségi embert formálni az egyénből és egyben olyan közösséget formálni a csoportból, amely a közösség erejét a keresztyén értékrend szerint, pozitív célok eléréseért, használja fel.

Ahogy a személyiség fejlesztésnél a jézusi ember az eszmény, úgy a közösségformálásnál a jézusi közösség a cél. Alaptörvény: a szeretet. "Arról ismerje meg mindenki, hogy tanítványaim vagytok, hogy szeretettel vagytok egymás iránt." /Jn. 13, 35/

A közösségfejlesztés nem merül ki egy tanórai keretben. Fontos a tanórán kívüli foglalkozásokon (kirándulás, tábor, szakkörök...) törekedni a közösség formálására. Aki ezt a folyamatot irányítja, az a pedagógus. Nem szabad elfelejtenie, hogy megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, példaként áll a diákok előtt; s csak akkor tud sikeresen közösséget formálni, ha ő is közösségi ember. Ezért fontos, hogy a tantestület is közösséggé váljon.

Szintjei

Első szint: osztályközösség kialakítása

Az iskolába bekerülő új osztályok diákjai még nem alkotnak közösséget. Meghatározó szerepe van az osztályfőnököknek, akiknek a legkülönbözőbb helyekről összegyűlt gyerekekből osztályközösséget kell formálni. Szerencsés, ha már az első félév során sikerül kialakítani azokat az alapelveket, normákat és elvárásokat, amelyek alapján megkezdődhet a közösséggé formálódás.

Második szint: az osztályközösségek alkotják az iskola diákjainak közösségét.

Ezen a szinten jut fontos szerep a Diákönkormányzatnak (DÖK). Az osztályszinten szervezett DÖK tagjai közül kell az iskolai szintű Diákönkormányzatot megválasztani, akik aztán gyakorolják a törvényben előírt jogaikat.

Harmadik szint: az iskola, mint gyülekezet

Arra törekszünk, hogy az iskolán kívüli életben különböző gyülekezetekhez tartozó fiatalok létrehozzák a református iskola gyülekezetét az iskola vallástanárainak az irányításával.

A közösségfejlesztésnél kiemelt kompetenciafejlesztési területek

- Szociális és állampolgári kompetenciák. Közjő iránti elkötelezettség, konfliktuskezelés, együttműködő magatartás. Környezet és az emberi közösségek harmonikus viszonyáért felelősségvállalás.
- Anyanyelvi kommunikáció. Saját és közérdek képviseléséhez szükséges szóbeli és írásbeli, nyelvi kifejezőképesség.

Az iskolánkban folyó közösségfejlesztés eszközei, formái

- Közös hétfő reggeli áhítatok
- Csendes napok
- Osztálykirándulások
- Osztályfőnöki órák (konfliktusok kezelése)
- Diáknap - Refis főzőverseny
- Egészségneveléssel kapcsolatos versenyek
- Gólyahét – gólyaavató
- Iskolapolgárrá avatás- fogadalomtétel
- Művészeti és kulturális megemlékezések
- Ünnepek, megemlékezések
- Mikulás
- Karácsony
- Iskolaújság
- Iskolarádió
- Ünnepes tanévnyitó (leendő kilencedikesek méltó fogadása)
- Ünnepes tanévzáró és ballagás (búcsú a végzős diákoktól)
- Nyílt napok, bemutató órák
- Házirend
- Kapcsolat más iskolákkal
- Iskolák közötti versenyek
- Kitüntetések, jutalmak
- Aktív szülői részvétel: Szülői Szervezet

2. 3. 5. Az iskola környezeti-nevelési programja

a. a környezeti nevelés színterei iskolánkban

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

Hagyományos tanórákon a környezeti nevelés úgy valósul meg, hogy hozzárendeljük a tananyaghoz az adott környezeti problémát, annak megoldási lehetőségeit. A nyomtatott és elektronikus sajtót felhasználva sok információval bővíthet a diákok tudása. A szemléltetés

hagyományos és multimédiás módszerei élmény közelivé teszik a tanítást, mellyel komoly elméleti tudás szerezhető.

Vízzel, talajjal, levegővel foglalkozó kísérletek laboratóriumban végezhetőek. Ez a természettudományi osztályokban és a fakultációs csoportokban valósul meg.

Nem hagyományos tanórai keretben

Iskolánk helyi környezetvédelmi tevékenységet is folytat. Többször tettek és tesznek látogatást a karcagi kommunális hulladéklerakóban és a szennyvíztisztító telepen. Diákjaink és tanáraink a Szeretethíd program keretén belül iskolánk környezetének szépítését végzik.

Évente egy-két jeles környezetvédelmi napról emlékezünk meg. Ezek általában a Víz (márc. 22.), a Föld (ápr. 20.) és a Környezetvédelem Világnapja (jún. 5.). Ilyenkor a tanulók segítségével prezentációkat, plakátokat helyezünk ki.

Tanulóink a Kutatók éjszakája országos rendezvényen vesznek részt Debrecenben.

A biológiából érettségizők pedig egynapos terepgyakorlaton vesznek részt, melynek anyagát csoportosan, projektmódszerrel dolgozzák fel.

Iskolánk tanulói a következő környezetvédelemmel kapcsolatos versenyeken is részt vesznek:

- Curie környezetvédelmi verseny
- Benkő Gyula komplex természettudományi verseny
- Kitaibel Pál környezetvédelmi és biológia verseny
- Avram Hersko Természettudományi Verseny
- Tudományos Diákkörök Országos Konferenciája
- Polaneczky Ottó Emlékkonferencia Református Középiskolák Természettudományos Diákkonferenciája

b. erőforrások

Humán erőforrások

Az iskola dolgozói. Az iskola minden dolgozójának kötelessége a környezettudatos viselkedés, a példamutatás. Az iskola dolgozóinak feladata a papírfelhasználás csökkentése, a nyomtatópatronok és a rontott papírok külön gyűjtése, újrahasznosítása. Az iskola takarítása során környezetkímélő vegyszerek használata, környezettudatos hulladékgyűjtés. Az intézmény dolgozói környezettudatos magatartásukkal, munkájukkal példát szolgáltatnak a tanulóknak. Kitérítetett felelőssége a tanároknak van a környezeti nevelés megvalósulásának szempontjából. Környezettudatos magatartásukkal, munkájukkal példát szolgáltatnak a tanulóknak.

Az iskola diákjai. Az iskola összes diákjának feladata, hogy vigyázzon a környezetére és ezt a szemléletet képviselje diáktársai előtt is. A környezettudatos magatartás terjesztésében nagy felelőssége van a Diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek.

Tanárok és diákok. A diákok a környezettel kapcsolatos tudásukat tanáraink segítségével bővíthetik tanórai vagy tanórán kívüli foglalkozásokon (szakkörök, témanapok, terepgyakorlat)

Anyagi erőforrások

- Költségvetés
- Pályázati lehetőségek

- Szülők támogatása.

c. iskolán kívüli együttműködés

Fenntartó. A fenntartó határozza meg az általa fenntartott intézmények profilját és költségvetését, ezért a fenntartóval való kölcsönös együttműködés a környezeti nevelési program megvalósítása szempontjából is fontos. Az iskolavezetőség feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje. Cél, hogy a fenntartó a kötelező támogatásokon túl is finanszírozza a környezeti nevelési programokat.

Környezeti neveléssel foglalkozó intézmények, civil szervezetek, hivatalos szervek. Nemzeti parkok, múzeumok, egészségügyi intézmények és üzemek látogatása teszi tartalmasabbá a környezeti nevelési tevékenységet.

Alapelvek, célok

Alapelvek

- fenntartható fejlődés
- kölcsönös függőség, ok-okozati összefüggések
- helyi és globális szintek kapcsolatai
- alapvető emberi szükségletek
- emberi jogok
- biológiai és társadalmi sokféleség
- ökológiai lábnyom

Hosszú távú célok

- környezettudatos magatartás és életvitel
- személyes felelősség, környezettudatos, takarékos életvitel
- harmónia
- a környezet értékei iránti felelős magatartás kialakítása
- a természeti értékek szeretete, védelme
- a biodiverzitás megőrzése
- rendszerszemlélet
- a globális összefüggések megértése
- egészséges életmód kialakításához vezető technikák, módszerek megismertetése

A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése

- alternatív problémamegoldó gondolkodás
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód
- szintetizáló-analizáló gondolkodás
- problémaérzékenység, integrált megközelítés
- kreativitás
- együttműködés, alkalmazás, tolerancia
- vitakészség, kritikus véleményalkotás
- kommunikáció
- konfliktuskezelés, megoldás

- állampolgári részvétel, cselekvés
- értékelés, mérlegelés készsége

Az iskola környezeti nevelési szemlélete

Az iskola hitvallása szerint különös figyelmet kell szentelni az oktatásban a tartalmi megújulásnak, a minőség biztosításának. Fontos, hogy diákjaink képesek legyenek önálló döntéseket hozni, véleményt alkotni. Célunk, hogy erkölcsi értékrendjük, szociális érzékenységük igazodjon a kor elvárásaihoz, problémamegoldó és konfliktuskezelő képességük fejlődjön. Ezek a célok csak abban az esetben valósulhatnak meg, ha hatékony tanítási és tanulási stratégiákat alakítunk ki.

Nem önálló tantárgyként tanítjuk, hanem mint szemléletet minden tantárgyban illetve iskolán kívüli programban igyekszünk megjeleníteni. Elsősorban a biológia, kémia, fizika, földrajz tárgyak összhangjának megteremtése volt a kiemelt feladatunk, de sok kezdeményezés alakult ki a humán területeken is. Fontos tehát a tantestület tagjainak megnyerése a környezeti nevelési munkához. Az iskolai tehetséggondozás keretein belül, terepgyakorlatokon, a diákoknak lehetősége van egy komplex természetszemlélet kialakítására. Ilyen környezetben tudatos környezethasználóvá és védővé válhatnak.

2. 4. A Nevelés résztvevői

2. 4. 1. A diákok

A tanulóknak joguk van ahhoz, hogy az oktatás és nevelés során szeretetteljes bánásmódot, alapos és korszerű ismereteket kapjanak, megismerjék az erkölcsi értékeket és azokkal a gyakorlatban azonosuljanak. Kötelességük ugyanakkor:

- a rendszeres iskolalátogatás;
- a szorgalmas tanulás, a megbízhatóság és pontosság;
- a felelősségtudat a közös munkában;
- a tiszteletteljes magatartás embertársaikkal szemben;
- a készséges együttműködés az iskolai életben;
- az iskola épületének, felszerelésének és tisztaságának megóvása - az anyagi javak megbecsülése;
- a rendes és gondozott megjelenés iskolában és iskolán kívül;
- fegyelmezett részvétel, alkalomhoz illő öltözet az ünnepeken és ünnepeken.

Erkölcsi elvárások a diákoktól

A mai magyar társadalom nagyon sokféle. Így tanulóink is sokféle hatásnak vannak kitéve. Iskolánk tanulóifjúsága különböző társadalmi rétegekből, családi háttérből, egyházból gyűlik egybe. Éppen ezért egységes erkölcsi elvárások nehezen valósíthatóak meg. Alapvető azonban, hogy elfogadják és befogadják az iskola keresztyén és nemzeti elkötelezettségű elveit és felelős tudásra irányuló tevékenységét, és ezt tudatosan ne akadályozzák. Tartsák be az emberi kapcsolatok szabályait.

Csak az a fiatal lesz képes ellenállni a fogyasztói társadalom csábításainak, csak az veszi észre a média által reklámozott tárgyak, célok silányságát, aki találkozott az élő Istennel. Ez a találkozás megjelöli az embert. Ehhez segíthetjük hozzá a fiatalt, ha megszerettjük vele a csendes szemlélődést a természetben, értékes irodalmat, műalkotást, zeneművet adunk a kezébe.

Fiataljaink számára igazi útravaló a küldetéstudat kialakulása: **"Ti vagytok a világ világossága."** (Mt. 5,14)

Összefoglalva az elvárások a következők

- belső igény a szépre, a jóra és az igazra
- részvétel a vallásának megfelelő protestáns egyházi programokban
- tiszteletteljes, szép beszéd tanárral, társakkal egyaránt
- mindenki testi, lelki egészségének megőrzése, biztosítása
- alapos, rendszeres és pontos munka
- a rábízott feladatok lelkiismeretes elvégzése
- a házirend felelős betartása.

Az iskola a diákok nevelését a tanórákon túlmenően különböző lelki alkalmakkal, szakkörökkel, tanulmányi kirándulásokkal, sport és kulturális események szervezésével biztosítja. Ezen a diákoknak erejükhöz mérten részt kell venniük. Az iskola diákszervezetei ehhez ajánlást készíthetnek.

Eszközök, eljárások

Pedagógiai feladataink megvalósítása során arra törekszünk, hogy az ismert eszközök, módszerek és eljárások közül mindig a legmegfelelőbbet válasszuk. Tisztában vagyunk azzal, hogy a nevelés és oktatás során a körülményektől függően eltérő mértékben, többféle módszer alkalmazására van szükség.

A megfelelő stratégiák, eszközök kiválasztásához szükségesnek tartjuk:

- minél több módszer és eljárás alapos ismeretét,
- pedagógusok módszertani kultúrájának fejlesztését,
- a tanulók egyéni adottságát (életkor, képesség, érdeklődés, előzetes tudás) a tananyag, az adott körülmények figyelembevételét,
- pedagógus önismeretét.

A módszer kiválasztásakor a tanári magyarázat mellett fontosnak tartjuk a tanulói aktivitást igénylő módszereket is (megbeszélés, vita, kiselőadás, szemléltetés).

2. 4. 2. A nevelőtestület

Iskolánk nevelési és oktatási feladatait a nevelőtestület végzi. Tevékenységük kiterjed a tervezésre, a megvalósításra és a teljes tanítási folyamat értékelésére. *A pedagógusoknak rugalmasan alkalmazkodniuk kell az egymástól jelentősen eltérő életkori sajátosságokból származó feltételekhez. Rendelkezniük kell azokkal a képességekkel és azzal a tudással, amely a differenciált és folyamatos tehetségneveléshez szükséges.* Nemcsak hozzáértés és komoly, folyamatos felkészülés, hanem a szaktudás mellett a keresztyén meggyőződésből fakadó tanúságtétel is nélkülözhetetlen.

A református nevelésben tevékenykedő pedagógusok teremtik meg azt a keresztyén légkört, amelynek az iskola tanítását és életét át kell járnia.

A tanárok joga és kötelessége alapfeladatuk pontos és hiánytalan ellátásán túl

- a pedagógiai program ismerete, elfogadása és megvalósítása.
- pontos és aktív részvétel a tanári összejöveteleken, értekezleteken és minden egyéb iskolai rendezvényen; a hétfő reggeli áhítatokon, templomi istentiszteleteken, iskolai ünnepélyeken és rendezvényeken köteles minden tanár megjelenni.
- lelkiismeretes részvétel a szakmai és vallási továbbképzéseken.
- készséges együttműködés az iskola vezetésével, a szülőkkel, valamint az illetékes egyházi, állami, önkormányzati és társadalmi szervezetekkel.
- az iskola különböző szintjei nevelési programjának összehangolása.
- személyes adottságainak és szaktudásának rendszeres fejlesztése (folyamatos önképzés), amely hozzájárul a keresztyén pedagógus személyiségének kibontakoztatásához.
- harmonikus iskolai légkör megteremtésének elősegítése, amely az eredményes nevelői munka elengedhetetlen feltétele.
- közreműködés a derűs, egészséges, örömteljes és őszinte légkör létrejöttében pedagógusok, gyerekek és szülők körében azért, hogy az evangéliumi örömhír sugallta optimizmus érvényesüljön.
- a kulturált beszédstílus és viselkedés, rend és fegyelem tevékenységük minden szintjén.
- őszinte és igaz véleménynyilvánítás, ugyanakkor tisztelet az iskolavezetés iránt, természetes és hivatali titoktartás a nevelőtestületi ügyekben.

Erkölcsei elvárások a tanároktól

A diákok nevelése felelős, örök életre szóló feladat. Ahhoz, hogy a diákok harmonikus, kellő önismerettel, önfegyelmel rendelkező, szépre, jóra fogékony, Istent és embertársat szerető emberré váljanak a pedagógusoknak is ilyennek kell lenniük. Nyitott kell, hogy legyen minden értékre, amelyet beépíthet saját életébe és nevelő-oktató munkájába. Elengedhetetlen az önképzés, az olvasás, a megmerítkezés a kultúra szépségeiben, amelyek lelki-szellemi töltést adnak a napi munkához. Ez a munka nagy önfegyelmet és önismeretet igényel, de ugyanakkor a pedagógusnak vállalnia kell a diákok előtt teljes személyiségét, korlátait is. A hívő pedagógus számára nélkülözhetetlen a folyamatos elmélyült imaélet, amely segítségével erőt meríthet a munkájához, hálát adhat sikereiért, és hordozhatja a reá bízottakat. A nem hívő pedagógusokat is a diákok szeretetéből fakadó humánus kell, hogy vezérelje.

A gyerekek nevelése elképzelhetetlen a szeretet, az adás vágya és az empátia nélkül. Meg kell érezni, melyik diáknak van szüksége szerető személyes beszélgetésre, és melyiknek határozott szigorra. A megalázást viszont minden esetben kerülni kell. Ezt a munkát csak a gyermek és családja minél jobb megismerésével lehet lelkiismeretesen elvégezni.

A pedagógus minden pillanatban értéket közvetít. Ezért kerülnie kell mindent, ami értéktelen, ami az aktuális fogyasztói divatot képviseli, ami csak szórakoztat, de nem nevel, ami üres tudást ad, de személyiséget nem fejleszt, ami Isten helyett pótszert akar nyújtani az embernek. Mindezt úgy kell tennie, hogy igazodjon a gyerekek jogos igényeihez, életkori sajátosságaihoz, hogy ne elriasszon, hanem magával hívjon.

A tanár életének összhangban kell állnia az általa és az iskola által képviselt értékekkel. Ezért fontos, hogy minden pedagógus pontos, fegyelmezett, alapos munkát végezzen. Ígéreteit megtartsa a diákoknak és a kollégáknak is. Konfliktusait emberi módon kezelje. Tudjon megbocsátani. Családi háttere rendezett legyen. Ezt a munkát csak magasan kvalifikált, vallásukban képzett, a gyerekeket szerető és értő pedagógusok tudják ellátni. A pedagógus szavai és tettei mindig összhangban kell, hogy legyenek, hiszen mindennél nagyobb veszélyt jelent a gyerek számára a hamis tanúságtétel. Az iskolában minden olyan pedagógus taníthat, aki elfogadja annak református voltát, nem dolgozik a hitvallásos nevelés ellen. Alaposan tanulmányozza a református keresztyén tanítás alapelveit és munkája közben nem tesz elmarasztaló, sértő megjegyzést az egyházra és tanítására, hiszen ez a diákokban meghasonlást idézhet elő. A keresztyén szellem, a

tanúságtétel, az iskola lelki élete szervezése szempontjából elengedhetetlen, hogy minél több hitvalló pedagógus legyen a tanári karban. Iskolánk a tanárokat fejlődésük érdekében szakmai továbbképzésekre (a Református Pedagógiai Intézet és az állami szervek által szervezett) küldi a továbbképzési programban előre meghatározott rend szerint. Nevelési értekezleteket és lelki programokat szervez, és lehetőségeihez képest mindent megtesz, hogy jó hangulatban, örömmel és megfelelő felszereltséggel magas szakmai színvonalon dolgozhassanak.

2. 4. 3. Az osztályfőnök nevelő munkája

A tanulók személyiségfejlődését kibontakoztató pedagógiai folyamatokat, az osztályban érvényesülő nevelési hatásokat az osztályfőnöknek kell összehangolnia. Az osztályfőnök céltudatosan irányítja az osztályban folyó nevelő-oktató munkát, összehangolja az iskolai és iskolán kívüli nevelési tényezőket, pedagógiai törekvéseket. A tanulókkal közösen tervezi, elemzi, és alakítja az osztály életét, biztosítja annak bekapcsolódását az iskola egészének nevelési rendszerébe. Az osztályfőnöki munka eredményessége érdekében a pedagógus kapcsolatot tart tanítványai szüleivel, erősíti a családból származó pozitív nevelési hatásokat, megismeri a család viszonyulását az iskolához, a gyermekhez. Az osztályfőnöki munka kritikus pontja a torz családi nevelési minták és szokások ellensúlyozása, a negatív társadalmi hatások kivédése.

Az osztályfőnöknek kulcsszerepe van a nevelésben, koordinálja a diák, tanár, szülő, iskola közötti kapcsolatokat és a lekipásztorral közösen a diák személyiségének és az osztályközösségnek a legfőbb kialakítója. Élete, minden tevékenysége példamutató legyen. Legyen határozott, következetes véleménye hitbéli, társadalmi, politikai dolgokról. Ismerje a rá bízott tanulókat, az osztályt kovácsolja jó közösséggé. Folyamatosan képezze magát a pedagógusi és pszichológiai területén, hogy tanítványait életkoruknak és küldetésüknek megfelelően gondozza, hogy minden tanítványa be tudja tölteni azt a hivatását, amelyre Isten elhívta. Az osztályfőnöknek soha nem szabad felednie, hogy osztályának ő a felelős gazdája és munkájában fontos szerepe van az osztályfőnöki órákra való készülésnek, azok igényes megtartásának, de munkája hatékonyságát alapvetően az határozza meg, hogy tanítványaival mennyi időt tud együtt tölteni. A rábízottakat csak így képes sokoldalúan megismerni.

Az osztályfőnök nevelői munkájában is ellenőriz és értékkel. Ezt a munkát úgy kell elvégezni, hogy a tanulók megérezzék, hogy ez felelős szeretetből fakad, tehát értük, és nem ellenük történik. Az értékelésnek sokrétűnek kell lennie, hiszen az osztályfőnök helyes értékelő munkájának kell kompenzálni azt az egyoldalúságot, hogy a tanulókat pusztán szellemi képességeik alapján értékelik. Ebbe a munkába be kell kapcsolni az osztályt is, hogy a tanulóban kialakuljon a kollektív felelősség. Az osztályfőnök nevelő munkáját az iskola pedagógiai programja, a helyi tanterve és a tanmenete alapján végzi.

Tevékenysége három fontos feladatkörre terjed ki:

1. ügyviteli (adminisztrációs) teendők ellátása,
2. szervezési, koordinációs feladatok végrehajtása,
3. közvetlen nevelőmunka.

Az osztályfőnöki tevékenység jellemzői

- A 9-12. évfolyamon kötelező osztályfőnöki órák nevelési témái lehetnek: kötöttek, szabadon választhatók és aktuális eseményekhez kapcsolódóak.
- Az osztályfőnöki óra egyszerre szolgálja az általános műveltség gyarapítását, a világszemlélet és az erkölcsi értékrend alakulását. Fejleszti az önismeretet, felkészíti a tanulókat a kulturált társas kapcsolatok építésére és fenntartására. Hozzájárul a differenciált

emberkép és identitástudat alakulásához.

- A tanulókat tudományosan megalapozott ismeretekhez juttatja a természeti- és társadalmi környezetről, az emberről, és megismerteti őket a magatartási szabályokkal és etikai normákkal.
- Az iskolánkban oktatott hittan ismeretanyagához számos ponton kapcsolódnak az osztályfőnöki órák témái. Szükség van arra, hogy a javasolt osztályfőnöki program koncentrikusan bővülő ismeretrendszere már 9. osztálytól járuljon hozzá a fiatalok önismeretének, önfejlesztő stratégiájának és erkölcsiségének alakításához (egészséges életmód, konstruktív életvezetés, magatartás kultúra, erkölcsismeret, vallásismeret)
- Az életkornak megfelelő ember-, és társadalomismeretek nyújtásával segítse elő a tanuló szocializációs folyamatát, természeti és társadalmi környezetébe való beilleszkedését.
- Segítse a tanulót kapcsolat-, és viszonyrendszereinek felismerésében, nevelje értékes és hasznos kapcsolatok kialakítására és ápolására.
- Fejlessze a tanuló szociális érzékenységét, toleranciáját, valamint empátikus képességét az életkornak megfelelő társadalmi problémák iránt.

Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg. Munkáját az alapdokumentumokban meghatározottak, valamint az iskolavezetés iránymutatásai alapján végzi. Osztálya közösségének felelős vezetője, a pedagógusokra vonatkozó általános munkaköri feladatokon túl hatásköre és feladatai a következőkkel egészülnek ki:

- Alaposan megismeri tanítványai személyiségét, ennek, valamint az iskola pedagógiai elveinek figyelembe vételével neveli őket. Minden tudásával elősegíti az osztályközösség kialakulását.
- Összehangolja és segíti az osztályában tanító nevelők munkáját, látogatja óráikat. Észrevételeit, a felmerülő problémákat az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Az éves ütemtervben meghatározottak szerint fogadóórát, osztályszülői értekezletet tart. Indokolt esetben családlátogatást végez. Az ellenőrző útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Osztályfőnöki nevelőmunkáját tanmenetben megtervezi, és az abban foglaltakat be is tartja.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, észrevételeivel, javaslataival, valamint a részére kijelölt feladatok teljesítésével elősegíti a közösség tevékenységét.
- Együttműködik a közösség kialakítása és fejlesztése érdekében a diákönkormányzatokkal, szülőkkel, szülői választmánnyal, segíti őket feladataik végrehajtásában.
- Figyelemmel kíséri tanulói tanulmányi eredményeit, osztálya fegyelmi helyzetének alakulását. Minősíti a tanulók magatartását és szorgalmát, ezekkel összefüggő észrevételeit, javaslatait kollégái elé terjeszti.
- Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére, szorosan együttműködik az ifjúságvédelmi felelőssel.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat, ideértve a tanügyi dokumentumok naprakész vezetését (törzskönyv, osztálynapló), valamint a továbbtanulással, ifjúságvédelemmel, statisztikák készítésével járó adminisztrációt. Értesíti a bukásra állók szüleit.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, fegyelmezésére, kitüntetésére. Szükség esetén kéri ezekhez az osztályközösség véleményét.
- Segíti a tanulók pályaeorientációját, pályaválasztását, igyekszik ezeket megalapozottá, a realitásokkal összhangban levővé tenni.

- Figyelemmel kíséri a tanulók tankönyvellátottságát, segít a felmerülő gondok megoldásában.
- Törekszik az indokolatlan mulasztások, késések megelőzésére, visszaszorítására, ennek érdekében él az alapidokumentumokban lefektetett eszközökkel.
- Részt vesz tanulóival az iskolai rendezvényeken, felkészíti őket ezekre, majd ügyel részvételükre, kulturált viselkedésükre.

2. 5. Az iskola alkalmazottai

Református közoktatási intézmény alkalmazottjára a vonatkozó állami és egyházi jogszabályok egyaránt érvényesek, egyben elvárjuk a református keresztyén alapelvek és a pedagógiai program ismeretét és támogatását, a kulturált beszédet, a pontos és gondos munkát.

2. 6. A szülők

A szülő joga és kötelessége a pedagógiai program megismerése, annak véleményezése. A szülők joga és feladata, hogy Isten és az emberek tiszteletével olyan családi légkört teremtsenek, amely elősegíti a gyermekek minden irányú nevelését az egyéni és közösségi élet számára. Ezért őket tekintjük az első és legfontosabb nevelőnek. Az iskolának elő kell segítenie, hogy a családban megkezdett vallásos és erkölcsi nevelés folytatódjék, illetve ha ez nincs, akkor segítenie kell a szülőket, hogy közeledjenek a református keresztyén hitelvekhez és erkölcsiséghez.

Az együttműködés megvalósulásának feltételei

- megismerik, magukévá teszik és elősegítik az iskola szellemiségének megvalósulását;
- a pedagógusok megértő munkatársaivá válnak gyermekeik nevelésében;
- figyelemmel kísérik gyermekük emberi és erkölcsi fejlődését az iskolában is;
- nevelési gondjaikat a pedagógusokkal megosztva, a kettős nevelés elkerülése érdekében összehangolják az otthoni nevelést az iskolaival;
- segítik gyermekük iskolai és iskolán kívüli tanulmányi és kulturális előrehaladását az iskolai elfoglaltságukkal összhangban;
- rendszeresen eljárnak a szülői értekezletekre és fogadóórákra;
- részt vesznek a szülők közös rendezvényein, az iskolai szülői szervezet munkájában;
- az iskolába való beiratkozáskor a szülők a Pedagógiai Program és a Házirend tartalmát tudomásul veszik, magukra és gyermekükre nézve kötelező érvényűnek tekintik és elfogadják.

Erkölcsi ajánlások a szülőknek

Minden iskola létét, szükségességét a mögötte álló szülők társadalma igazolja. A szülők joga és kötelessége, hogy hitüknek megfelelő iskolába járassák gyermeküket. Az iskola igazán egyházi szelleme csak akkor születhet meg, ha szülők is közösséget alkotnak. Így a gyermekek egy egyházi közösségből kerülnek be az iskola közösségébe, és az iskola elvégzése után oda kerülnek vissza. Ez hatalmas garancia arra, hogy a gyerekeket az iskola után nem sodorja el az élet sokszínű áramlata.

Iskolánk a szülőktől is elvárja, hogy elfogadják a gimnázium református jellegét, ne neveljenek, tegyenek az iskola ellen, hanem erkölcsileg, szükség esetén anyagilag is támogassák. Iskolával kapcsolatos problémáikat az érintettekkel beszéljék meg. Az iskola feladata, hogy jogos problémák esetén a szülőkkel együtt megkeresse azok mindenki számára megnyugtató megoldását.

Iskolánk a szülőkkel igyekszik mindjobban megismertetni szellemiségét, nevelési alapelveit. Ezt a szülőkkel való folyamatos kapcsolattartással igyekszik elérni. Ennek formái a szülői

értekezletek, szülői fórumok, szülői levelek, ahol egy-egy témát a nevelők és a szülők közösen megvitathatnak, és természetesen a személyes beszélgetés. Az iskola elvárja, hogy a szülők ezeken aktívan részt vegyenek, hogy maguk is fejlődjenek hitben és tudásban, ezzel példát mutatva gyermekeiknek.

Elvárások a szülőkkel szemben

- kísérje rendszeresen figyelemmel gyermeke iskolai eredményeit;
- működjön közre az iskolával a közös nevelési célok megvalósításában;
- tudásának, foglalkozásának megfelelően segítse az iskolát, ha lehetősége adódik.

2. 7. Diákönkormányzat

Iskolánk tanulóinak közösségét diákönkormányzat képviseli intézményünkben. Az iskola a diákönkormányzat által biztosítja a lehetőséget, hogy a tanulók összességét érintő ügyekben tájékozódhassanak, valamint azokban a kérdésekben, melyekben a jogszabályok erről rendelkeznek egyetértési, illetve véleményezési jogukat gyakorolhassák. *2011. évi. CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 48. § és a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 120. §.*

Céljaink

- Segíteni diákjainkat abban, hogy a közösségért tenni akaró és tenni tudó felnőttekké váljanak.
- Bevonni őket az iskolai döntések előkészítésébe, támogatni őket a diákközösségeikre vonatkozó döntések meghozatalában, segíteni őket a végrehajtásban.
- Fejlesztani önállóságukat.

A cél elérését szolgáló feladatok, tevékenységek

- Az iskola biztosítja a DÖK működésének tárgyi feltételeit (terem, infrastruktúra).
- Tanáraink támogatják a diákönkormányzat munkáját.
- A diákönkormányzat megbeszélésein a diákmozgalmat segítő tanár részt vesz, tájékoztatja a diákvezetőséget a következő időszak fő feladatairól, majd tájékoztatja az igazgatót vagy az illetékes helyettést a diákönkormányzat ülésein felmerülő kérdésekről, véleményekről, javaslatokról.
- A diákvezetők osztályfőnöki órán tájékoztatást adnak a végzett munkájukról.
- Az iskola igazgatója minden – a diákságot érintő – ügyben tájékoztatja a DÖK vezetőit.
- Évente két alkalommal diákközgyűlésen számolnak be a DÖK vezetői az elvégzett munkákról.
- A DÖK rendezvényein a tantestület részt vesz.
- Az önállóság elérése érdekében az osztályrendezvények szervezését, lebonyolítását a diákokkal végeztetjük tanári segítséggel. (Adott esetben felvállalva azt is, hogy esetleg néhány általuk is kívánt rendezvény elmarad.)
- Tanév elején, osztályfőnöki órán megválasztásra kerülnek a diákvezetők, és alsóbb évfolyamokon ismertetésre kerül a DÖK működése.
- A célok teljesítéséhez biztosítjuk a DÖK működéséhez a tárgyi feltételeket.
- DÖK munkáját tanár segíti.
- Fontos számunkra, hogy a diákönkormányzat önállóan működjék.

2. 8. A szülő, a tanuló, pedagógus és fenntartó együttműködésének formái

Az iskolánk iránt érdeklődő tanulóknak és szüleiknek nyílt napokat tartunk, amelyeknek időpontját nyilvánosságra hozzuk (honlap, sajtó), így biztosítjuk azt, hogy iskolánk életébe ily módon betekintést nyerjenek. Az iskola második találkozója a szülőkkel és tanulókkal történő elbeszélgetésen valósul meg. Osztályonként és tanévenként két szülői értekezlet van. Lehetőség nyílik minden szaktanárral heti fogadóóráján találkozni, és ezen kívül szükség szerint előzetesen egyeztetett időpontban tanáraink készségesen fogadják a szülőket.

Az igazgató évente kétszer (tanévkezdéskor és félévkor) meghívja az osztályok szülői szervezet vezetőit konzultációra az iskola és az egyes osztályok ügyében.

A szülő törvényben biztosított joga, hogy „gyermeké fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, neveléséhez tanácsokat, segítséget kapjon.

A szülővel való kapcsolattartás formái iskolánkban:

- szülői értekezletek: évente minimum kétszer: szeptemberben, amikor a tanév teendőit beszéljük meg a szülőkkel; februárban pedig az első félévi munka értékelésére kerül sor. Ezen kívül akár a szülők (Szülői Szervezet), akár az osztályban tanító pedagógusok illetve az osztályfőnök kezdeményezésére soron kívüli szülői értekezlet is tartható
- egyéni fogadóórák: váratlanul felmerülő, illetve egyedi problémák megbeszélésére a szülő vagy a pedagógus kezdeményezésére előzetesen egyeztetett időpontban
- Szülői Szervezet: az osztályokban működő Szülői Szervezet tevékenység életben tartása és erősítése folyamatos feladat
- iskolai Szülői Szervezet: az osztályszintű szervezetek által megválasztott szervezet, amely az iskolát érintő lényeges kérdésekben szükség szerint, legalább évente kétszer megbeszélést tart az iskolavezetéssel.

A fenntartó

Iskolánk fenntartója a Karcagi Református Egyházközség, amely a törvényben foglalt keretek között dönt az intézmény gazdálkodási jogköréről, meghatározza költségvetését, a szociális alapon adható kedvezmények feltételeit.

Meghatározza az adott tanítási évben az iskolában indítható osztályok számát. Ellenőrizheti az iskola gazdálkodását, működésének törvényességét, hatékonyságát, a szakmai munka eredményességét, továbbá a gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet, a tanuló- és gyermekbaleset megelőzése érdekében tett intézkedéseket.

Az intézmény vezetőjének megbízása, kinevezése, a megbízás visszavonása, a jogviszony megszüntetésének jogával kapcsolatos, a törvényben foglalt korlátozó rendelkezések keretei között gyakorolja a munkáltatói jogokat a köznevelési intézmény vezetője felett.

Jóváhagyja az intézmény tantárgyfelosztását, továbbképzési programját, értékeli a pedagógiai programban meghatározott feladatok végrehajtását, a pedagógiai-szakmai munka eredményességét, ellenőrzi a pedagógiai programot, a házirendet, valamint a SZMSZ-t.

A fenntartó tanévenként legfeljebb egy alkalommal kötelezheti az intézményvezetőt arra, hogy az intézmény tevékenységéről átfogó módon beszámoljon. A fenntartó a honlapján, annak hiányában a helyben szokásos módon nyilvánosságra hozza a nevelési-oktatási intézmény munkájával összefüggő értékelését.

2. 9. Kiemelt figyelmet igénylő tanulók

Intézményünkben a tanulók nevelése integráltan folyik.

2. 9. 1. A beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

BTMN tanulók beiskolázására az iskola alapító okirata alapján nincs lehetőségünk, így az intézményünk nem tudja biztosítani a törvény által számukra előírt fejlesztő foglalkozásokat.

2. 9. 2. Tehetség gondozás

Minden gyermeknek meg kell kapnia a lehetőséget és a segítséget, hogy képességének megfelelően teljesítsen. Nem képessége alatt, hiszen felelős a talentumaiért, de nem is képessége fölött, mert attól neurotikus, szorongó lesz. A pedagógus magatartásán, tapintatán múlik, megtanulja-e a jobb képességű gyermek, hogy gyengébb társát is meghallgassa, segítsen neki, a gyengébb képességű fiatal pedig érezze, hogy elfogadják és szeretik. Vagyis minden diák megtapasztalja, hogy nem a teljesítményéért fontos ő Istennek és nekünk, hanem saját magáért.

Csak ebben a légkörben értik meg, hogy a kudarc szükséges velejárója az életnek, s a helyes önismeret szempontjából rendkívül fontos. A tehetséggondozás feladata, hogy a kiemelkedő képességű diákok is megfelelő terhelést kapjanak. Ezt a differenciált órai munka, a különböző szakkörök, iskolai, területi és országos versenyekre való felkészülés, a tanárral való rendszeres beszélgetés, plusz feladatok kiadása szolgálja.

A tehetség gondozás céljai

- Az iskola tanulói közül a tehetségesek minél korábbi felismerése.
- A felismert tehetségek motiválása képességeik minél teljesebb kibontakoztatására.
- A tehetséges és kiemelkedő tanulók meg- és elismertetése társaikkal.
- A tehetséges tanulókkal szembeni helyes tanári elvárások kialakítása.
- A tehetséges tanulók felkészítő tanárainak elismerése.

A tehetséggondozáshoz szükséges eszközeink és módszereink

- iskolai könyvtár es digitális tananyag gyűjtemény
- számítógép, mint fejlesztő eszköz, projektor, zenei anyagok megfelelő tankönyvek többszintű nehézségi fokkal, szorgalmi es választható feladatokkal
- a tanárok hatékonyan alkalmazzák a tanuló megismerési technikákat
- a tanárok nevelési stílusa együttműködő, heterogén csoportban differenciál
- önművelődésre, önképzésre képes tanáraink
- folyamatos továbbképzések a differenciált tanulásszervezéshez jó kapcsolat a családdal

2. 9. 3. Tanulmányi versenyek

Iskolánk szorgalmazza a tanulók szellemi energiáinak kifejlesztését, Istentől kapott adottságaik hasznosítását. A tehetséges fiatalok gondozása Istentől ránk szabott feladat. A tehetség

gondozásának, a megméretésnek kiváló területe a tanulmányi verseny. Segít abban, hogy az igazi tehetség kibontakozzék, és az emberiség javára váljék. A tehetség fölismerése elsődleges pedagógiai feladat. A tanuló akkor mondható tehetségesnek, ha átlagon felüli szellemi képessége, invenciója átlagon felüli szorgalommal párosul. Egyik a másik nélkül nem vezet eredményre.

A tehetséges tanuló nem lehet a tanár személyes ambíciójának, előbbre jutásának eszköze. A tehetséges tanuló nem "versenyparipa", és a református iskola nem lehet "versenyistálló". A jó képességű tanulók túlhajszolása később pszichoszomatikus problémákhoz vezethet: idegi kimerülés, elfáradás, álmatlanság stb.

A korán megmutatkozó tehetség még nem biztos ismérv. A fölismert tehetséges diákkal folyamatosan kell foglalkozni, fokozatosan adagolni a munkát, a feladatokat.

A tanulmányi versenyek igazi ideje, igazi értéke a 17-18 éves korban következik be. Sokszor előfordul, hogy egy tanuló 14 éves korig ügyesnek, friss szelleműnek látszik, kimondjuk róla, hogy tehetséges, 15-16 éves korától azonban elszürkül, a kamaszkori változások elsodorják. Mások éppen fordítva: 17-18 éves korukban tűnnek fel egy-egy munkájukkal.

Ügyelni kell arra, hogy a versenyre készítés, készülés ne menjen az iskolai tananyag elvégzésének rovására.

A versenyek rendszere

- iskolai házi versenyek és pályázatok
- református iskolák közötti versenyek
- a minisztérium, vagy a pedagógiai szolgáltató intézetek által szervezett helyi, területi és országos versenyek. Ezek közül is kiemelkedik az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny.

2. 9. 4. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

Felzárkóztatás

A református iskola a talentumok Isten dicsőségére való kamatoztatására irányuló belső indíttatásra, valamint az igazságosság és szeretet parancsa által ösztönözve feladatának tekinti, hogy hozzásegítse diákjait ahhoz, hogy képességeiket az akadályozó tényezők felszámolása után teljes mértékben kibontakoztassák. Ezért nagy erőfeszítéseket teszünk annak tudatában, hogy ezzel emberi értékeket mentünk meg, és hozzájárulunk ahhoz, hogy hazánk református értelmiségi rétege a társadalmi kapcsolatainak szélesedésével még inkább kovásza legyen társadalmunknak.

A megvalósításához vezető feladatok:

- A 9. tanév elején lebonyolított bemeneti vizsgák során alapos ismeretet szerzünk a diákokról és alkalmasságukról.
- Feltárjuk, hogy milyen okok vezettek a tanulók sikertelenségéhez és azon dolgozunk, hogy a diák rajta kívül álló okok miatt ne maradjon le az ismeretszerzés folyamatában.
- Csoportbontásban oktatjuk az idegen nyelvek tantárgyat.
- Az érintett szülőkkel szorosabb kapcsolatot tartunk.
- Gyakran éljünk a dicséret pedagógiai eszközével, teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben apró sikerélményekhez jutnak tanulóink. Ezek ösztönzően hatnak a kudarcélményekkel küszködő diákokra.
- Szakemberek segítségét is igénybe vesszük eseteiktől függően (pl. Nevelési tanácsadó).

2. 10. Gyermek- és ifjúságvédelem

2. 10. 1. Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Nagy gond és nehéz a segítségadás azokban az esetekben, ahol a család a gyermek számára nem biztosítja a megfelelő erkölcsi háttérrel, a szülők életvitele negatív példa a gyerek előtt.

Ezek a nehézségek sok esetben későn mutatkoznak. A tanuló rendhagyó magatartása, megnyilatkozásai jeleznek. Az iskola nem veheti át a család nevelő szerepét, de az ilyen nehéz esetekben vállalni kell a fokozott törődést a tanulóval.

Lehetőségek:

- hiányosságok pótlásában segítés
- nevelési tanácsadóhoz (pszichológus) irányítás
- súlyos esetben lehetőleg egyházi diákközpontba juttatás
- korrepetálás- (nevelési, beilleszkedési zavarokkal küzdők külön segítése)
- a tehetséges tanulók külön segítése - a továbbtanulásuk biztosítása

Iskolánk nem "elit" képzésre törekszik. Különös figyelmet szentel és segíti a gyengébbeket, a nehezebb körülmények között élőket. Nevelésünk a keresztyén értékrend elfogadását, a keresztyén életforma kialakítását, mindennapi megélését segíti elő. Tanítványainkban erősítjük azt a tudatot, hogy aki teheti, segítse a gyengét, beteget, szegényt. Ezek remélhetőleg tanítványaink számára maradandó értéket képviselnek felnőtt korukban is.

2. 10. 2. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Életünk kedvezőtlen alakulása során a leginkább kiszolgáltatott helyzetbe a gyermekek kerültek. A nevelés három színterén - család, iskola, társadalom - a családok nagy többsége nem tudja, vagy nem akarja elsődleges szerepét e folyamatban betölteni. Az iskola kénytelen ezzel a helyzettel megküzdeni, de képtelen a családi és társadalmi nevelés hiányát pótolni.

Szám szerint is emelkedik a hátrányos és veszélyeztetett helyzetű tanulók száma. Alapvető a lelkiismeretes, a tanulókra egyénenként is odafigyelő osztályfőnök tevékenysége.

Iskolánkban gyermekvédelmi felelősi feladattal megbízott tanár kolléga koordinálja a teendőket.

Feladatai között szerepel:

- Családlátogatás – rendkívüli esetekben.
- Fokozott odafigyelés, egyéni beszélgetés: segítség a személyes problémák megoldásában.
- Kapcsolattartás a családdal.
- Tanácsadás a szülőknek.
- Kapcsolattartás az iskolapszichológussal, iskolavédőnővel, iskolaorvossal, családsegítővel és gyámhatósággal.

2. 11. A tanulók felvétele és átvétele

Az Nkt. 50. §-a alapján Intézményünkben a felvétel jelentkezés alapján történik. A Központi Információs rendszerben (KIR) kerülnek megjelenítésre az induló osztályok kódjai, jellemzői. Gimnáziumi osztályok esetében az osztálylétszám, kötelező és választható második idegen nyelv,

emelt óraszámú tantárgy. A szakközépiskolai osztály esetében a szakmacsoport és ágazat, illetve a kimeneti lehetőség.

Központi írásbeli felvételi vizsga nincs, hanem az általános iskolából hozott tanulmányi eredmények alapján kerül elbírálásra a jelentkező tanuló. A súlypontozott átlagot a következő tantárgyak képezik: **magyar, történelem, matematika, idegen nyelv, kémia, biológia, földrajz, informatika**. A jelentkezési lapokat illetően az oktatási ágazat irányítási rendszerével a KIR révén tartott elektronikus kapcsolatban elektronikusan előállított, hitelesített és tárolt dokumentumrendszert alkalmazunk a 229/2012. (VIII. 28.) Kormányrendelet előírásainak megfelelően.

A tanuló átvételének folyamata:

- Tanulói jelentkezés,
- Igazgatói döntés, melynek során egy ún. Befogadói Nyilatkozatot kap a tanuló,
- A Befogadói Nyilatkozatot elviszi iskolájába,
- Ott történik meg a kiírása,
- Ezt követően kerül sor az átvételre, a KIR-be történő beírással.

Az adott évfolyamon másik osztályba írásos kérelemre az igazgató által meghatározott módon iratkozhat át.

2. 12. A tanulmányok alatti vizsgák és az alkalmassági vizsga szabályai

Egy-egy tanítási-tanulási folyamat lezárásakor a belső vizsgarendszer keretében a vizsgaszabályzatunkban rögzített módon írásbeli és szóbeli vizsgák formájában is mérjük az eredményességet.

1. **Bemeneti mérés.** Kilencedik évfolyamos tanulóink szintfelmérése írásban matematika, magyar nyelv és irodalom, történelem és angol nyelv tantárgyakból.
2. **Osztályozó vizsga.** 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § 2-4. bekezdéseinek szabályozása alapján.
3. **Különbözeti vizsga.** 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § 5. bekezdésének szabályozása alapján. Az igazgató írja elő más iskolából, évfolyamról vagy iskolaszervezeti típusból érkezett tanulóknak a tanrendek (tananyagok) összevetése után. Bizottság előtti vizsga.
4. **Javító vizsga.** 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64. § 7-8. bekezdéseinek szabályozása alapján.
5. **„Kisérettségi” 10. évfolyamon** angol nyelvből írásban és szóban.
6. **„Kisérettségi” 11. évfolyamon** magyarból és történelemből írásban és szóban, valamint matematikából írásban.
7. **Érettségi vizsga.** Rendjét, követelményeit az érettségi vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló érvényben lévő szabályzatok határozzák meg. Középszintű érettségi vizsga: a tanuló a vizsgát saját iskolájában teszi le. Emelt szintű érettségi vizsga: a tanuló a vizsgát az arra kijelölt oktatási intézményben független vizsgabizottság előtt teszi le.

Az érettségi vizsga fajtái:

- **rendes érettségi vizsga.**

- **előrehozott érettségi vizsga:** a tanulói jogviszony fennállása alatt a középiskolai tanulmányok teljes befejezése előtt idegen nyelvek, vagy informatika vizsgatárgyból első alkalommal letett érettségi vizsga. A tantárgy további óralátogatása alól a tanuló mentesül.
- **szintemelő.**
- **pótló.**
- **javító**

2. 13. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv

Az iskola minden pedagógusának szakoktatók segítségével biztosítjuk az elsősegély-nyújtási ismeretek elsajátítását. Elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása 9. évfolyamon osztályfőnöki óra keretében történik.

2.14. Közösségi szolgálat

2.14.1. A közösségi szolgálat törvényi háttere

Iskolánk a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény, a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet, a 2005. évi LXXXVIII. törvény, a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.14.) kormányrendelet, a Nemzeti Önkéntes Stratégia 2011-2020, valamint a civil törvény alapján szervezi az iskolai közösségi szolgálatot.

2.14. 2. A közösségi szolgálat célja

A közösségi szolgálat olyan pedagógiai eszköz, amely fejleszti a tanulók különböző kompetenciáit (kritikus gondolkodás, érzelmi intelligencia, önbizalom, felelősségvállalás, állampolgári kompetencia, szociális érzékenység, társadalmi felelősségvállalás, kommunikációs készség, együttműködés, empátia, konfliktuskezelés, problémamegoldás) és készségeit, s hozzájárul ahhoz is, hogy a középiskolás diákok megismerjék a közösségekben való tevékenykedés erejét, s ennek során szerzett tudásukat életük során jól hasznosíthatják. Az élménypedagógia alapján a pedagógia újfajta kultúráját, a tanár-diák viszony új módozatait tapasztalják meg. A kompetenciák fejlesztése mellett a pályorientációban is fontos lehet a tanulóknak az 50 órás iskolai közösségi szolgálat során szerzett tapasztalat.

Diákjainknak több éve szervezünk önkéntes munkát határon belül és kívül kulturális, szociális és egészségügyi területen is. Az így szerzett tapasztalatokat igyekszünk a közösségi szolgálatra alkalmazni.

2.14. 3. A közösségi szolgálat megvalósítása

A tanulók leterheltségét, valamint továbbtanulási szándékukat figyelembe véve iskolánkban 9. évfolyam 2. félévében és 10. évfolyam 1. félévében szervezzük meg az 50 óra közösségi szolgálatot. Így a felsőbb évfolyamokon ez nem vesz el időt a fakultációktól, nyelvvizsgára, érettségire felkészüléstől.

A szülőket 9. évfolyamon az első szülői értekezleten tájékoztattuk a közösségi munkáról, valamint kérjük, hogy támogassák azon javaslatunkat, hogy az első két évfolyamon végezzék el a diákok a közösségi szolgálatot.

A törvény előírásainak megfelelően a diákok részt vesznek 5 óra felkészítő foglalkozáson, amely segíti a ráhangolódást, a szolgálati területek megismerését, valamint 5 óra záró foglalkozáson, amely lehetőséget biztosít a visszacsatolásra.

2.14.4. Feladatok- felelősök

A közösségi szolgálat megszervezéséért, az iskolai koordinátor kijelöléséért az iskola intézményvezetője felelős.

Az iskolai koordinátor felelős az alábbiak megszervezéséért:

- az iskola dokumentumaiban a közösségi szolgálatra vonatkozó szabályok rögzítése,
- az éves ütemtervben a felelősök, feladatok rögzítése,
- helyi lehetőségek feltérképezése, együttműködési megállapodások megkötése,
- a fogadó helyekkel való kapcsolattartás,
- a tanulók előzetes felkészítése, motiválása,
- a tapasztalatok pedagógiai célú feldolgozása.

Az osztályfőnök feladata:

- együttműködik az iskolai koordinátorral,
- kapcsolatot tart, támogatást nyújt a diákoknak, feldolgozza velük az élményeket,
- jelentkeztetés, adminisztrálás, dokumentálás, ellenőrzés, igazolás,
- szülők tájékoztatása.

2.14.5. Dokumentálás

- Az iskola együttműködési megállapodást köt a megvalósításban részt vevő külső szervezetekkel a fogadó intézményekkel, amelyeket a szülők, diákok is javasolhatnak.
- A tanuló kitölti a közösségi szolgálati füzetben található jelentkezési lapot.
- A szülő a „szülő, gondviselő nyilatkozata” aláírásával tudomásul veszi, támogatja a gyermek ezeken a területeken történő közösségi szolgálat teljesítését.
- A tanuló folyamatosan vezeti közösségi szolgálati naplóját valamint, azt a füzetét, amelyben a tapasztalatait, élményeit fogalmazza meg.
- Az elektronikus osztálynaplóban az osztályfőnök a tanév során folyamatosan rögzíti a diákok által teljesített órákat. A törzslapon és a bizonyítványban az osztályfőnök a tanév végén az éves ütemtervben megfogalmazottaknak megfelelően rögzíti a közösségi szolgálat teljesítését.
- Iskolaváltás esetén, illetve a szolgálat teljesítése után az iskola igazolást állít ki a közösségi szolgálat teljesítéséről két példányban, melyből egy példány a tanulónál, egy példány az intézmény irattárában marad.

2.14.6. Határidők

9. évfolyamon

szeptember 1. hete	Évfolyamszintű felkészítő foglalkozás / oktatási terület (2 óra)
szeptember 2. hete	Felkészítő foglalkozás / kulturális és közösségi terület (1 óra)
szeptember 3. hete	Felkészítő foglalkozás / Szociális és jótékonyági terület (1 óra)
szeptember 4. hete	Felkészítő foglalkozás / Egészségügyi terület (1 óra)
szeptember hónap	Szülőértekezleten a szülők tájékoztatása
tanév folyamatosan során	A teljesített órák dokumentálása az e-naplóba
június 15.-ig	Bizonyítványba, törzslapra a megfelelő záradék beírása
augusztus 31-ig	A nyáron teljesített órákat rögzíteni az elektronikus naplóba.

10.-11. évfolyamon

május 1. hete	Záró foglalkozás / oktatási terület (1 óra)
május 2. hete	Záró foglalkozás / oktatási terület (1 óra)
május 3. hete	Záró foglalkozás / kulturális és közösségi terület (1 óra)
május 4. hete	Záró foglalkozás / Szociális és jótékonyági terület (1 óra)
június 1. hete	Záró foglalkozás / Egészségügyi terület (1 óra)
tanév folyamatosan során	A teljesített órák dokumentálása az e-naplóba
június 15.-ig	Bizonyítványba, törzslapra a megfelelő záradék beírása.
augusztus 31-ig	A nyáron teljesített órákat rögzíteni az elektronikus naplóba Igazolások kiállítása.

2.14.7.A program zárása

A program egésze szempontjából a zárás megfelelő előkészítése fontos feladat. Az irányított, koordinált beszélgetés során minden tanulónak lehetőséget kell adni a megszólalásra, élményeinek, tapasztalatainak elmondására. A tanulók elégedettségi kérdőív kitöltésével segítik a következő években megszervezendő közösségi szolgálat minél sikeresebb, hasznosabb lebonyolítását. A program lezárásaként a diákok fotókból tablót, vetített képes bemutatót, vagy videót készítenek, amiket az iskola honlapján közzé teszünk.

3. HELYI TANTERV

3. 1. A választott kerettanterv

A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló 51/2012. (XII.21.) EMMI rendelet 3. melléklet: *Kerettanterv a gimnáziumok 9-12. évfolyama számára*, illetve a 6. melléklet: *Kerettanterv a Szakközépiskolák 9-12. évfolyama számára*.

3. 2. Tantárgyi struktúra és óraszámok

12. AH osztály 2015/16. tanév

tantárgy	Általános gimnázium (A)	Szakközépiskola (H)
magyar nyelv és irodalom	4	
történelem és állampolgári ismeretek	4	
idegen nyelv 1 - angol	4	4
idegen nyelv 2 - német	3	
matematika	4	
biológia	2	
művészettörténet	1	
társadalomismeret	1	
testnevelés és sport	5	
fakultáció	2	2
osztályfőnöki	1	
fejlődéslélektan		1
életmód		2
emberi test		2
társadalmi környezet		1
környezettan		1
pályaorientáció		1
mentálhigiéne		1
hit- és erkölcsstan	2	
összesen	31+2	35+2

12. B osztály
2015/16. tanév

Emelt óraszámú angol nyelvi osztály		
tantárgy		óraszám
magyar nyelv és irodalom		4
történelem és állampolgári ismeretek		4
1.idegen nyelv 1 (5 óra)	angol 1 csoport	3+2
	angol 2 csoport	4+1
2.idegen nyelv	latin	3
	német	
	orosz	
matematika		4
biológia		2
művészettörténet		1
társadalomismeret		1
testnevelés és sport		5
fakultáció		2
osztályfőnöki		1
hit- és erkölcstan		2
összesen		32+2

12. C osztály
2015/16. tanév

Emelt óraszámú természettudományi osztály		
tantárgy	biológia-kémia	matematika-fizika
magyar nyelv és irodalom	4	
történelem és állampolgári ismeretek	4	
1. idegen nyelv	angol 1. csoport	4
	angol 2. csoport	
2. idegen nyelv	német 1. csoport	3
	német 2. csoport	
	orosz	
matematika	4	
		1
fizika		2
biológia	2	2
kémia	2	
művészettörténet	2	
társadalomismeret	1	
testnevelés és sport	5	
osztályfőnöki	1	
hit- és erkölcstan	2	
fakultáció	2	
összesen	34+2	35+2

Érvényes 2016. augusztus 31-ig!

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok a 9–12. évfolyamon

Hatályba lép 2013. szeptember 1-től

Óraterv a kerettantervekhez – 9–12. évfolyam, gimnázium				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3	3	3	3
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika			1	
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1			
Művészetek**			2	2
Informatika	1	1		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	4	4	6	8
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

Tantárgyi struktúra és óraszámok

Óraterv a kerettantervekhez – szakközépiskola				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	3	3	3	3
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika			1	
Biológia – egészségtan		2	2	1
Fizika	2	2	1	
Kémia	2	1		
Földrajz	2	1		
Művészetek*		1		
Informatika	1			
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Szakmai tárgyak órakerete, amelyből 1 óra (szakmai irányú képzésre) szabadon tervezhető**</i>	6	7	8	11
Szabadon tervezhető órakeret	4	4	4	4
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35

*A négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

**A szakképzési kerettantervek alapján, ágazatonként különböző tartalommal.

**Helyi tanterv
Gimnázium**

Óraterv 9–12. évfolyam				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	4	4+1
I. idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2+1	2+1	3	3+1
Etika	Hit- és erkölcsstan tantárgy része			
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1			
Művészetek**			2	2
Informatika	1	1		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>fakultáció</i>			2+2	2+2
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	34	35
Hit- és erkölcsstan	2	2	2	2
összesen	37	38	36	37

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

Helyi tanterv
Gimnázium
Emelt óraszámú angol nyelv

Óraterv 9–12. évfolyam				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4+1
I. idegen nyelv	3+3	3+3	3+3	3+2
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+2
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3+1
Etika	Hit- és erkölcsstan tantárgy része			
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1			
Művészetek**			2	2
Informatika	1	1		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Fakultáció</i>			+2	+2
Felhasznált órakeret	35	36	34	35
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
Hit- és erkölcsstan	2	2	2	2
összesen:	37	38	36	37

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

Helyi tanterv

Gimnázium

Emelt óraszámú matematika-fizika

Óraterv 9–12. évfolyam				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3+2	3+2	3+2	3+2
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika	Hit- és erkölcsstan tantárgy része			
Biológia – egészségtan		2	2	2
Fizika	2+1	2+1	2+1	+3
Kémia	2	2		
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1			
Művészetek**			2	2
Informatika	1	1		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>fakultáció</i>			+2	+2
Felhasznált órakeret	35	36	34	35
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
Hit- és erkölcsstan	2	2	2	2
összesen:	37	38	36	37

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

Helyi tanterv
Gimnázium
Emelt szintű óraszámú biológia-kémia

Óraterv 9–12. évfolyam				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
I. idegen nyelv	3+1	3+1	3+1	3+1
II. idegen nyelv	3	3	3	3
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	3	3
Etika	Hit- és erkölcsstan tantárgy része			
Biológia – egészségtan	+2	2+1	2	2+1
Fizika	2	2	2	
Kémia	2	2+1	+2	+3
Földrajz	2	2		
Ének-zene	1	1		
Vizuális kultúra	1	1		
Dráma és tánc/Mozgóképkultúra és médiaismeret*	1			
Művészetek**			2	2
Informatika	1	1		
Életvitel és gyakorlat				1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>fakultáció</i>			+2	+2
Felhasznált órakeret	35	36	34	35
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
Hit- és erkölcsstan	2	2	2	2
összesen:	37	38	36	37

* A két tantárgy valamelyikének választása kötelező.

**11–12. évfolyamon a négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

Helyi tanterv

Szakközépiskola

Óraterv 9-12. évfolyam				
Tantárgyak	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+1	4+1	4	4
Idegen nyelvek	3+1	3+1	3+1	3+1
Matematika	3+1	3+1	3+1	3+1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2+1	2+1	3	3
Etika	Hit- és erkölcstan tantárgy része			
Biológia – egészségtan		2	2	1
Fizika	2	2	1	
Kémia	2	1		
Földrajz	2	1		
Művészetek*		1		
Informatika	1			
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
<i>Szakmai tárgyak órakerete, amelyből 1óra (szakmai irányú képzésre) szabadon tervezhető**</i>	6	7	8	11
<i>egészségügyi fakultáció</i>			+2	+2
Felhasznált órakeret	35	36	34	35
Rendelkezésre álló órakeret	35	36	35	35
Hit- és erkölcstan	2	2	2	2
összesen:	37	38	36	37

*A négy művészeti tárgy (Ének-zene, Vizuális kultúra, Dráma és tánc, Mozgóképkultúra és médiaismeret) kerettanterveiből szabadon választhatóan tölthető fel a Művészetek órakerete.

**A szakképzési kerettantervek alapján, ágazatonként különböző tartalommal.

A helyi tanterveket részletesen az 1. számú melléklet tartalmazza.

3.3 A meghatározott óraszám feletti kötelező és nem kötelező tanórai foglalkozások

A kötelező tantárgyak minimális óraszámait a következő óraszámokkal emeltük meg: 243/2003. (XII.17.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről, és alkalmazásáról.

Gimnázium

évfolyam	tantárgy	óraszám
9. évfolyam	magyar nyelv és irodalom	1
	angol	1
	matematika	1
	történelem	1
10. évfolyam	magyar nyelv és irodalom	1
	angol	1
	matematika	1
	történelem	1
11. évfolyam	angol	1
	matematika	1
	fakultáció	2+2
12. évfolyam	magyar nyelv és irodalom	1
	angol	1
	matematika	1
	történelem	1
	fakultáció	2+2

Gimnázium: emelt óraszámú angol nyelv

évfolyam	tantárgy	óraszám
9. évfolyam	angol	3
	matematika	1
10. évfolyam	angol	3
	matematika	1
11. évfolyam	angol	3
	matematika	1
	fakultáció	2
12. évfolyam	magyar nyelv és irodalom	1
	angol	2
	matematika	2
	történelem	1
	fakultáció	2

Gimnázium: emelt óraszámú matematika-fizika

évfolyam	tantárgy	óraszám
<i>9. évfolyam</i>	angol	1
	matematika	2
	fizika	1
<i>10. évfolyam</i>	angol	1
	matematika	2
	fizika	1
<i>11. évfolyam</i>	angol	1
	matematika	2
	fizika	1
	fakultáció	2
<i>12. évfolyam</i>	angol	1
	matematika	2
	fizika	3
	fakultáció	2

Gimnázium: emelt óraszámú biológia-kémia

évfolyam	tantárgy	óraszám
<i>9. évfolyam</i>	angol	1
	matematika	1
	biológia	2
<i>10. évfolyam</i>	angol	1
	matematika	1
	biológia	1
	kémia	1
<i>11. évfolyam</i>	angol	1
	matematika	1
	kémia	2
	fakultáció	2
<i>12. évfolyam</i>	angol	1
	matematika	1
	biológia	1
	kémia	3
	fakultáció	2

Szakközépiskola

évfolyam	tantárgy	óraszám
9. évfolyam	magyar nyelv és irodalom	1
	angol	1
	matematika	1
	történelem	1
10. évfolyam	magyar nyelv és irodalom	1
	angol	1
	matematika	1
	történelem	1
11. évfolyam	angol	1
	matematika	1
	egészségügyi fakultáció	2
12. évfolyam	angol	1
	matematika	1
	egészségügyi fakultáció	2

Az iskola a tanórai foglalkozások mellett a tanulók érdeklődése, igényei, szükségletei, valamint az intézmény lehetőségeinek figyelembe vételével tanórán kívüli egyéb foglalkozásokat szervez.

Az igazgató nyolc napon belül dönt a foglalkozás indításáról. A döntés során felméri, hogy milyen forrásból és milyen óradíjjal finanszírozható, valamint azt, hogy a foglalkozás célja összeegyeztethető-e az iskola pedagógiai programjával. Az engedélyezett foglalkozások helyét és időtartamát az igazgató és helyettesei rögzítik a tanórán kívüli órarendben a terembeosztással együtt.

A foglalkozások általában választhatók, de a nevelőtestület – az osztályfőnök vagy a szaktanár javaslatára – kötelezheti a tanulót felzárkóztató foglalkozásokon való részvételre.

Az engedélyezett, ezáltal a délutáni elfoglaltságok rendjében szereplő foglalkozásról naplót kell vezetni.

A tanórán kívüli foglalkozások formái

1. A tanulmányi munkával kapcsolatos tevékenységek:

- szakkörök
- tanulmányi versenyekre való felkészítés
- nyelvvizsgára való felkészítő foglalkozások
- érettségire felkészítő foglalkozások
- a továbbtanulásra felkészítő foglalkozások

2. A kulturális és sportélettel kapcsolatos tevékenységek:

- énekkar
- sportkörök
- önképző körök
- hangversenyek
- kiállítások
- előadások
- könyvtárlátogatás
- színházlátogatás
- különféle alkalmakhoz köthető kirándulások szervezése

3. A hitélettel kapcsolatos alkalmak:

- istentiszteletek, reggeli áhítatok (rendjét a házirend szabályozza)
- bibliaórák
- imakörök

4. Ünnepi műsorok rendezése:

- egyházi ünnepek (karácsony, húsvét, pünkösd, reformáció)
- nemzeti ünnepek (október 23., március 15.)
- nemzeti emléknap, gyásznapi emléknap (október 6. június 4., doni katasztrófa, a kommunista diktatúra áldozatainak és a holokauszt emléknapja)

5. Külföldi kapcsolatok:

- Svájc (Kantonsschule Hottingen, Zürich)

6. Tanulmányi kirándulások

3. 4. Az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának elvei

- A Református Pedagógiai Intézet ajánlásai között szerepeljen.
- Tankönyvválasztásnál figyelembe vesszük a családok anyagi helyzetét.
- Kívánatos, hogy szükség esetén több évig használhatók legyenek a könyvek, tankönyvcsaládok (tartalmilag és külső megjelenés alapján).
- Szakmailag egymásra épüljenek.
- Tartalmazza a Nemzeti Alaptanterv és az elfogadott helyi tanterv követelményeit.
- A törvényi előírások alapján a szabad könyvválasztás pedagógiai elvének sérülése nélkül figyelembe veendő a munkaközösségek javaslata.
- Lényeges, hogy egyformán fejlessze az auditív és vizuális megismerést a tankönyv és a taneszköz család.
- Érthető legyen a szövege a tankönyveknek és taneszközöknek.
- Az ismeretközlés során bizonytalanságba ne hagyja a tanulókat.
- Legyen az életkorhoz igazodó.

- Fejlessze a logikus gondolkodást, és hasson a pozitív érzelmekre.
- Az illusztrációk funkcionálisak legyenek.
- Legyen megfelelő tipográfia.
- Az oldalak áttekinthetőek, szellősek legyenek.
- A taneszközök, segédeszközök legyenek összhangban a tankönyvekkel, munkafüzetekkel.
- A jelenleg beszélt választékos magyar nyelven íródjanak, hangozzanak el a magyarázatok (idegen nyelv kivételével).
- Helyesírás tekintetében kifogástalan legyen.
- Évközben a meglévő tankönyvek, taneszközök, ruházati és más felszerelések beszerzésére vonatkozó döntés nem változtatható meg.
- A tankönyvvásárláshoz biztosított állami támogatás szétosztásának módjáról és mértékéről évente a tantestület dönt. A nevelőtestület döntése előtt a tankönyv és az ifjúságvédelmi felelős felméri, hány tanuló kíván az iskolától tankönyvet kölcsönözni, illetve hány tanuló részére szükséges ingyen tankönyvet biztosítani.
- A tankönyvellátást iskolai szabályzat rögzíti, mely mellékletként található.

3. 5. A pedagógiai feladatok helyi megvalósításának részletes szabályai

3. 5. 1. A 9-10 évfolyamok pedagógiai feladatainak megvalósítása

A nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása. Külön hangsúlyt fektetünk a pályaválasztásra, pályaeorientációra.

Alapvető célkitűzések:

- Mintaadás az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, a tanulók egyéni tanulási módszereinek és szokásainak megalapozása.
- Az egészséges életvitel kialakítása.
- A tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív, interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Az önismeret alakítása, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése az együttműködés értékének tudatosításával a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban.
- A kreativitás fejlesztése; az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése.
- A személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozásával; helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása.
- A biztonságos szóbeli és írásbeli nyelvhasználat a mentális képességek célirányos fejlesztésével; az önálló tanulás és az önművelés alapozásával.

3. 5. 2 A 11-12 évfolyamok pedagógiai feladatainak megvalósítása

Ez az időszak már az érettségire való felkészülésről szól, amikor a diákok a fakultációk kiválasztásával lehetőség nyílik, hogy több órában tanulják a választott tantárgya(ka)t. Mivel ez már

egyértelműen a továbbtanulást célozza meg, ezért tanulóinkban a döntés fontosságát és felelősségét erősítjük meg.

Alapvető célkitűzések:

- A tanuló tudásának gyarapítása annak érdekében, hogy rendeltetését betöltse.
- Tanulók nagyobb mértékű aktiválása különböző lehetőségek biztosításával: versenyeken, pályázatokon, konferenciákon való részvétel, előadások tartása.
- Következetes, fokozatosan nehezedő követelménytámasztás révén igyekszünk szoktatni tanulóinkat a felsőfokú oktatás magas követelményszintjéhez.
- A minél eredményesebb munka érdekében biztosítjuk a tárgyi feltételeket is.

3. 6. Választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai

Tanulóink a következő tantárgyakat választhatják: 9. évfolyamon egy második idegen nyelv, hit és erkölcsstan esetében református, vagy római katolikus oktatást, 11. évfolyamon a művészetek keretében az igazgató – a fenntartó jóváhagyását követően – tájékoztatása alapján dráma és tánc, vizuális kultúra, ének-zene, valamint az iskola helyi tantervében meghatározott tantárgyakból és óraszámban. A tájékoztatás tartalmazza a választott tantárgyat oktató pedagógus személyét is, amelynek elfogadásához a Szülői Szervezet és a Diákönkormányzat véleménye is szükséges.

3. 7. A középszintű érettségi vizsgatárgyak és témakörei

Vizsgák szervezése

A középszintű érettségi vizsgákat iskolánkban szervezzük a jövőben is. Az emelt szintű vizsgára jelentkező tanulók az OH által központilag kijelölt vizsgabizottság előtt vizsgáznak. Az érettségi vizsga megszervezésére, lebonyolítására, a vizsgatárgyak követelményeire, a vizsgázók teljesítményének értékelésére, a jelentkezés és az ügyvitel módjára vonatkozó rendelkezéseket a Kormány által kiadott érettségi vizsga vizsgaszabályzata határozza meg. Iskolánk ennek betartásával, valamint az iskola helyi tantervében meghatározott tantárgyi követelmények figyelembevételével alakítja ki értékelési rendszerét.

A Karcagi Nagykun Református Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskolában az alábbi kötelező és választható tantárgyakból tehetnek érettségi vizsgát a tanulók:

- *Angol nyelv*
- *Biológia*
- *Ének-zene*
- *Fizika*
- *Földrajz*
- *Hit- és erkölcsstan*
- *Informatika*
- *Kémia*
- *Latin nyelv*
- *Magyar nyelv és irodalom*
- *Matematika*
- *Német nyelv*

- *Testnevelés*
- *Történelem*
- *Orosz nyelv*

A fenti tantárgyak részletes érettségi vizsgakövetelményeit a 40/2002. (V.24.) OM rendelet melléklete tartalmazza. Tanulóinkat értelem szerint ezen követelményrendszer alapján készítjük fel az érettségi vizsgákra.

A kötelező érettségi tantárgyakból 11. és 12. évfolyamon emelt szintű érettségire felkészítő, szabadon választható órákat tartunk. A tanulói igény felmérése után valamennyi igényelt tantárgyból megszervezzük a kétszintű érettségire felkészítést emelt, vagy középszinten.

A református hittan tantárgy érettségi vizsgakövetelményeit a Magyarországi Református Egyház Zsinatának 155/2001. számú határozata tartalmazza az alábbi dokumentumban: „A református hit- és erkölcs tan érettségi vizsga általános követelményei”.

A középszintű érettségi vizsga témaköreit a helyi tantervek tartalmazzák.

3. 8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

Az iskola ellenőrzési és értékelési rendszere: alapelv jellegűek, indokolt esetben eltérések lehetnek.

Az ellenőrzés - értékelés - osztályozás a pedagógiai tevékenység szerves része, melynek jelentős szerepe van a személyiség fejlesztésben: ösztönzést ad, fejleszti a felelősségérzetet és önértékelő képességet, önnevelésre készítet. Az objektív, igazságos értékelés - osztályozás előfeltétele a világosan megfogalmazott és következetesen érvényesített követelményrendszer. Ugyanakkor a tanulót önmaga teljesítményéhez, egyéni képességeihez is viszonyítani kell. Az értékelés, osztályozás a tanulókat egyénenként is segítik abban, hogy a tőlük elvárható maximumot nyújtsák. Akár elismerő az értékelés, akár bíráló, legyen bizalomra építő.

Tantárgyi értékelés szempontjai:

- A tanuló tanulmányi teljesítményének alakulása a tantárgy sajátosságaiból adódóan, a tantervi követelmények tükrében.
- Ismereteinek, képességeinek fejlődése.
- Kimagasló teljesítményének értékelése.
- Erőfeszítése a képességeinek megfelelő teljesítmény elérése érdekében.
- A tantárgyhoz fűződő viszonya, érdeklődése, aktivitása, szorgalma.
- Rendszeres felkészülése az órákra.
- Feladatvégzése önállóan, csoportban.
- A tanítói segítségkérés mértéke.
- Önellenőrző képességének szintje, fejlődése.
- Javaslatok továbbhaladására, a meglévő hiányosságok pótlására.

Az ellenőrzésnek ki kell terjednie az írásbeli házi feladatra, füzetvezetésre is, hogy a tanuló megszokja a rendszeres, tiszta, szép munkavégzést. Bármely tantárgy ellenőrzési – értékelési rendszerében a folyamatosság és következetesség elengedhetetlen követelmény. Az ellenőrzés formái tantárgytól, tananyagtól, az oktatási céltól, a tanulók egyéniségétől és számos más tényezőtől függően rendkívül változatosak lehetnek. Érvényesíteni kell a szóbeliség primátusát. A félévi és év végi minősítés - osztályozás ne legyen mechanikus művelet. A záró osztályzat tükrözze a tanuló

évközi szerepléseit. Értékelje az igyekezetét, a teljesítmény változásának irányát. A tanulók tantárgyi teljesítményét a tárgyat tanító pedagógus ellenőrzi, értékeli, osztályozza - teljes jogkörrel és felelősséggel.

Az értékelés - osztályozás a hagyományos ötös fokozatú rendszerben történik:

- jeles /5/
- jó /4/
- közepes /3/
- elégséges /2/
- elégtelen /1/

Az egyes fokozatok tartalmát a helyi tantervek követelményei határozzák meg.

A szorgalmi időben kapott osztályzatokat, értékelést a tanár bejegyzi az elektronikus naplóba. A szülőket az elektronikus naplón keresztül folyamatosan tájékoztatjuk gyermekük tanulmányi eredményéről és szükség esetén felhívjuk a figyelmüket az egyes tantárgyakkal kapcsolatos gondokra.

Kívánatos, hogy a szaktanárok a szorgalmi időszakok zárása előtt (jan.1-15. illetve jún. 1-15.) ne dolgozatokkal akarják a hiányzó osztályzatokat pótolni illetve a kétes érdemjegyeket eldönteni (kivéve a tanmenet szerint esedékes témazárót). Minden szaktanár ügyel arra, hogy a szorgalmi időszak végére a tanulók minimum a heti óraszám +1 érdemjeggyel rendelkezzenek. A szaktanárok kötelesek legalább hetenként egyszer az osztályozónaplóba a jegyeket bevezetni.

Az osztályfőnök köteles minden hónap első hetében az előző hónap érdemjegyeit ellenőrizni; indokolatlanul kevés osztályzat esetén a szaktanár megkeresése; szükség esetén a szülő írásos tájékoztatása a romló tanulmányi eredményről és az igazolatlan órák megszorodásáról.

A félév és a tanév végén az egyes tantárgyakban elért kiemelkedő teljesítményért a tanuló dicséretet kaphat.

Az iskolai írásos beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Írásos beszámoltatás

- Röpdolgozat: egy-egy kisebb téma, anyagrész írásbeli számonkérése lehetséges, hogy minden tanuló, vagy csak néhány ír röpdolgozatot. Néhány kérdésre adott írásbeli válasz, kb. 15 perc időtartamú.
Íratása alkalmoszerű.
 - Témazáró dolgozat: a nagyobb témakörök végén, az ismétlő és összefoglaló órákat követően minden tanuló témazáró dolgozatot ír. A hiányzó tanuló pótolja.
 - Házi dolgozat: megadott téma alapján
 - Témaközi dolgozat
-
- Szeptemberben általános tájékozódó felmérést készítünk a kilencedik évfolyamon:
 - matematika
 - magyar
 - történelem
 - idegen nyelv tantárgyakból.

Ez alapján készítjük el a nyelvi csoportok beosztását.

Értékelésben betöltött szerepe

- Tájékozódó felmérést értékeljük, de nem osztályozunk, a tanulót tájékoztatjuk.
- Röpdolgozat és a témaközi dolgozat egyenértékű a szóbeli felelettel.
- Témazáró dolgozat hangsúlyozottan (súlyozottan) számít, piros számmal kerül az érdemjegy a naplóba.

A tanulók munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért pontszám érdemjegyre átváltását a munkaközösségek által meghatározott arányok alapján végezzük, ezt részletesen a szaktárgyaknál közöljük.

3. 9. A tanuló jutalmazásával összefüggő, a tanuló magatartásának, szorgalmának értékelése, minősítése

A követelményrendszer két nagyobb részre osztható:

Tantárgyi követelmények: A NAT és a Kerettanterv alapján a helyi tanterv határozza meg. A követelményrendszer kialakításánál figyelembe kell venni a kétszintű érettségi vizsgakövetelményeit. A tantárgyi megmérettetésnek fontos részét képezik a tantárgyi versenyek, pályázatok.

Magatartási és szorgalmi követelmények: Alapvető keresztyén értékekre, erkölcsre épül és konkrétan az iskola házirendje tartalmazza, a szorgalmi követelmények a diákok tanuláshoz, munkához való viszonyát tükrözi.

3. 9. 1. A tantárgyi követelmények általános elvei

- Csak az iskolánk pedagógiai programjában elfogadott tananyagot lehet megkövetelni. A követelmények megállapításánál figyelembe kell venni az életkori sajátságokat. Figyelembe kell venni a tanuló képességeit - talentumait -, és a tanuláshoz való hozzáállását, ehhez jól kell ismerni a tanulót.
- Összhangot kell teremteni az egyes tantárgyak között, ne legyen egyik sem túlhangsúlyozva vagy elhanyagolva a másik tantárgy rovására.
- A követelmény célja nem az elriasztás, hanem az igényesség igényének kialakítása.
- Csak az önmagával szemben is igényes tanár tud igényességre nevelni.
- A tantárgyi és tanórai követelmények legyenek világosak, egyértelműek és teljesíthetőek. A tanév elején közölt elvárások ne változzanak a tanév során, a tanuló érezze a következetességet és a kiszámíthatóságot.
- A követelmény mögött érződjön a tanítvány egyediségének és teremtettségének tisztelete. A fegyelem, viselkedés, mely szabályok, előírások betartását eljárások ismeretét, mások jogainak tiszteletben tartását jelenti. A fegyelem következménye a (külső és belső) rend, rendezettség, szervezethez, egyértelműség, kiszámíthatóság, biztonság.

3. 9. 2. Fegyelmezés, büntetés, jutalmazás

Iskolánkban a „*szakértelmen, rangon, megállapodáson, bizalmon alapuló tekintéllyel*” szeretnénk nevelni. Engedelmeskedni ebben az esetben nem megalázó, elfogadható az irányítás jogossága. Ha a fegyelmezés ezek segítségével történik, a diák belátja a változás szükségességét, elfogadja a korlátokat, hiszen tiszteli azt, akitől kapja a korlátozást, elfogadja az alárendelt szerepet,

betartja a vele együtt megkötött megállapodást. Ezekben az esetekben a diák részese egy döntési folyamatnak, érdekelt a helyzet alakításában, nem felette, hanem vele történik mindez, a függőséget maga is alakítja, tehát belülről fegyelmezi önmagát.

A jutalmazás és a büntetés elvei:

A **jutalmazás** célja minden esetben a helyes magatartás, kiemelkedő teljesítmény megerősítése, honorálása. A jutalmazás akkor hatékony, ha közvetlenül a kívánatos viselkedés után alkalmazzák. A jutalmazás akkor működik, ha a diák erősen vágyik a jutalomra, és megtiszteltetés számára. A jutalmazás rendkívül nagy motiváló erő, éppen ezért helyes mértékkel és jó időben kell alkalmazni.

Nem hatékony a jutalmazás,

- ha a jutalom értékét veszti
- ha a jutalom időben túl távoli
- ha el nem fogadható viselkedéssel is megszerezhető
- ha a jutalom elérése túl nehéz.

A jutalmazás hátránya lehet, hogy a tanuló a jutalomért "hajt". Arra neveljük ezzel, hogy a jó viselkedésért ellenszolgáltatást kell kapnia. A jutalomszerzés rabjává váló tanuló számára csak a külső motiváció létezik. Nem látja értelmét annak a cselekvésnek, melyet nem jutalmaznak. Osztályzatokra hajt, nem a tudásra, nem a belülről jövő megelégedettségért dolgozik, hanem csak a külső elismerésért. A jutalmazás e torzulásának veszélye életkoronként és egyénenként változó.

A **büntetés** akkor működik, ha szakszerű, ha célja a nem kívánt viselkedés belsővé válásának megakadályozása, és a diák helyes irányba terelése. Szabályai:

- Csak a bűnt büntetjük, és nem a bűnöst.
- Mindig ott kell, hogy álljon a büntetés mögött a megbocsátás, a kiengesztelődés lehetősége.
- A kimondott büntetési szabályok be nem tartása következetlenség.
- Az egyszer már büntetett viselkedést a továbbiakban mindig büntetni kell.
- Büntetni közvetlenül a helytelenített viselkedés után kell.
- Büntetni csak kivételesen súlyos esetben szabad más tanuló jelenlétében, mert ez megszégyenítés.
- Ügyelni kell arra, hogy az egyszer büntetett viselkedés soha ne jutalmazódjon.
- Nem szabad túl súlyosan vagy túl gyakran büntetni, mert a tanuló feladja a megjavulásra irányuló próbálkozásait.
- Az enyhe büntetés nem hatékony, a túl súlyos viszont agresszivitást, erőszakot szülhet, károsíthatja a tanuló testi, lelki egészségét.

A büntetésnek számos negatív hatása is lehet a gyermek fejlődésében, mégis a kisebbik rossz választásának elve alapján bizonyos helyzetben élni kell vele. Egyes helyzetek nem oldhatóak meg e nélkül. Nincs idő kivárni, amíg a helyes magatartást megérti, és az belsővé válik. Másrészt csak ezzel tudom felállítani a végső viselkedési korlátokat, illetve a felállított korlátokat betartani.

A kizárólag jutalmazásra és büntetésre épülő fegyelmezés egyoldalú, és személytelenné válhat. Elhidegülhet a kapcsolat, a tanár és a diákok között, hiszen nem lehet szeretetteljes kapcsolatot kialakítani azzal, akitől félnek. Egy ilyen aszimmetrikus viszonylatrendszerben szükségszerűen megjelenik a rivalizálás, törleszkedés, hízélgés, illetve védekező mechanizmusokat alakítanak ki a diákok. Megjelenik az ellenállás, hazudozás, képmutatás, dac, düh, árulkodás, stb.

Az interperszonális kapcsolatrendszerek csak egymás elfogadásával fejlődhetnek, épp ezért a diákokkal úgy kell bánni, mint akinek joga van részt venni saját élete alakításában. Azt kell elérni,

hogy az általunk értéknek tartott mintákat ő is értékesnek, beépítésre érdemesnek tartsa, hogy ne mi fegyelmezzük kívülről, hanem ő igényelje a belső fegyelmezettséget.

A személyiség fejlődőképességének hiánya, ha valaki túlzottan igényli az irányítást. Az ilyen tanulók nem akarnak felnőni, nem akarják vállalni a döntésekkel járó felelősséget. Azzal, hogy elfogadják az irányítást, kibújnak a döntés felelőssége alól, megmaradva abban a gyermeki állapotban, mikor még nem az ő terhe volt eldönteni mi helyes, és mi nem. A személyiség fejlődésének fontos lépése, ha valaki vállalni akarja saját életének alakítását.

Ahhoz, hogy a diák fegyelmezett személlyé váljon, azonosulnia kell azzal a gondolattal, hogy számára fontos a fegyelmezetté válás. Ezt akkor tudja megtenni, ha megpróbál utánozni valakit, aki fegyelmezett, önfegyelmében hiteles, tekintélye tudásából, bölcsességéből származik. Az önfegyelem mintája épül be a diákba, és ennek elősegítése, kivárása rendkívül nagy türelmet igényel.

A jutalmazás formái

Iskolánk a kiemelkedő tanulmányi munkát szaktárgyi, illetve tantestületi dicsérettel jutalmazza. Ezek az elektronikus naplóba, és a bizonyítványba bevezetésre kerülnek.

A diákok plusz feladataik sikeres teljesítéséért szaktanári, osztályfőnöki vagy igazgatói dicséretben részesíthetők. Ez az ellenőrzőbe és az elektronikus naplóba kerül bejegyzésre, és a félévi, illetve év végi magatartás vagy szorgalomjegyben is meg kell látszaniuk.

Kiemelkedő, tanórán felüli tanulmányi, vagy más jellegű, az iskola hírét öregbítő teljesítményért, versenyen elért eredményért a tanulók könyv-, vagy egyéb jutalomban, kitüntetésben részesülhetnek, amelyet lehetőleg ünnepélyes körülmények között adunk át.

A végzős 12-es diákok többéves kiemelkedő tanulmányi-, kulturális-, közösségi-, sportmunkáért, tudományos- és versenyeredményért a ballagási istentiszteleten emléklapokban részesülhetnek.

A büntetés formái

Az alapvető viselkedési szabályok, vagy a házirend ellen vétő diákok a vétek súlyának és a kihágások gyakoriságának figyelembevételével az alábbi módon büntethetők:

- **Szóban:** szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói, elbeszélgetés, figyelmeztetés, elbeszélgetés a szülőkkel.
- **Írásban:** szaktanári, osztályfőnöki, igazgatói figyelmeztetés, intés vagy megrovás, tantestületi fegyelmi.

Ezek minden esetben az elektronikus naplóba és az ellenőrzőbe bejegyzésre kerülnek. Tudomásulvételét a szülő aláírásával jelzi.

3. 10. A tanuló magatartása, szorgalma értékelésének, minősítésének követelményei és formái

A magatartás és szorgalom minősítésére félévkor és a tanév végén az osztályfőnök tesz javaslatot az osztályban tanító pedagógusok közösségének. Előzetesen megismeri az osztály diákönkormányzatnak véleményét az egyes tanulókról. Az osztályfőnök javaslatát az osztályban tanító pedagógusok többségi szavazással véglegesítik. Szavazategyenlőség esetén az osztályfőnök véleménye a mérvadó.

3. 10. 1. A magatartás minősítése

Példás (5) magatartású az, aki a következő szempontok mindegyikének megfelel:

- iskolai és iskolán kívüli viselkedése példamutató
- az iskolai követelményeket tudatosan vállalja
- kezdeményező, bekapcsolódik a közösség munkájába
- betartja a Házirendet
- önként vagy megbízásból munkát vállal és azt megbízhatóan teljesíti
- nincs fegyelmi büntetése,
- akinek nincs igazolatlan órája

Jó (4) magatartású az,

- aki a fentiekben felsoroltaknak csak részben felel meg
- az iskolai rendszabályokat következetesen betartja
- a közösség munkájában részt vesz, de nem kezdeményez
- legfeljebb egy osztályfőnöki figyelmeztetése van
- legfeljebb 1 óra igazolatlan hiányzása van

Változó (3) magatartású az,

- aki az előbbi pontok egyike ellen súlyosan vétett, illetve kisebb mértékben, de ismételten vétett;
- a közösség támasztotta követelményeket vonakodva teljesíti
- tanáraival, társaival szembeni magatartása kifogásolható
- legfeljebb 3 igazolatlan órája (osztályfőnöki intés) van
- legfeljebb egy igazgatói figyelmeztetése van

Rossz (2) magatartású az,

- aki a házirend kötelezettségeit és tilalmait tudatosan megszegi
- kivonja magát a közösségi feladatokból, rossz példát mutat, bomlasztja a közösséget, munkája eredményességét gátolja
- a felnőttekkel és társaival szemben kirívóan tiszteletlen
- tanórán kívüli magatartása is erősen kifogásolható
- több fegyelemsértésre vonatkozó igazgatói bejegyzése van

A magatartási osztályzatok elbírálásakor figyelembe kell venni a tanuló tanórán és tanórán kívül tanúsított magatartását, közösségi munkáját, és esetleges igazolatlan mulasztásait, illetve fegyelmi büntetéseit. A jegy kialakítása azonban történhet automatikusan. Az osztályfőnök a „szokásjogtól”, illetve házirendtől eltérő javaslatait indokolja.

3. 10. 2. A szorgalom minősítése

Példás (5) szorgalmú az, aki a következő szempontok mindegyikének megfelel:

- a munkáját rend, fegyelem, pontosság jellemzi
- a tanítási órákra képességeihez, körülményeihez mértén, rendszeresen felkészül, az órákon bekapcsolódik az osztály munkájába
- rendben tartja iskolai felszerelését
- négyesnél gyengébb félévi/év végi osztályzata nincs

Jó (4) szorgalmú,

- feladatait kisebb figyelmetlenséggel, pontatlansággal végzi
- rendszeressége kifogaszalható
- félévi/év végi osztályzatai között legfeljebb egy-két hármás szerepel

Változó (3) szorgalmú,

- iskolai és otthoni munkáját csak időnként igyekszik elvégezni
- kötelességét csak ismételt figyelmeztetés után teljesíti
- többször nem ír házi feladatot, hiányos felszereléssel jön iskolába
- félévi/év végi osztályzatai között legfeljebb egy darab kettes érdemjegy szerepel

Hanyag (2) szorgalmú,

- képességeihez és körülményeihez mértén keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében
- kötelességét gyakran elmulasztja, munkájában megbízhatatlan
- tantárgyi bukás esetén

3. 11. Csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Az osztályba és csoportba sorolás elvei és rendje

Az induló 9. osztályokat a fenntartóval egyetértésben tanévenként határozzuk meg. A felvétel az általános iskolai tanulmányi eredmények (7. év végi, 8. félévi) készségi tárgyak kivételével, valamint a magatartás és szorgalmi minősítések alapján történik. 2014. szeptember 1-től az egészségügyi szakközépiskolai osztályok megnevezése felmenő rendszerben H-ről D-re változik.

A csoportbontás elvei

- idegen nyelvek tanításánál homogén csoportok kialakítása, a választott idegen nyelv szerint vagy előzetes tudásszint szerint,
- természettudományos osztályban a választott tantárgyak (matematika-fizika, biológia-kémia) szerinti csoportosítás.

3. 12. Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

Tanulóink rendszeresen kapnak házi feladatot, de ezeknek mennyiségét és tartalmát egyéni képességekre való tekintettel igyekszünk meghatározni. Az otthoni és tanórai munka egységes folyamatát igyekszünk szem előtt tartani. Fontos, hogy az otthoni feladatok a mindennapi életben használható tartalmak és eljárások elsajátítását tegyék lehetővé.

A fentiek érdekében iskolánk pedagógusai a házi feladatok meghatározásában a következő alapelveket igyekeznek érvényesíteni:

- A feladatok legyenek megoldhatóak: vegyék figyelembe a tényleges előzetes tudást.

- Értelmezzük a feladott feladatot.
- Az otthoni munka is adjon sikerélményt.
- A feladatok legyenek változatosak és egyenletes terhelés legyen.
- Csak megtanított tananyag alkalmazását követeljük meg.
- Az otthoni munkát a tanórán gondosan előkészítjük.
- A házi feladatot következetesen ellenőrizzük, értékeljük, a hiányzó házi feladatokat pótoltatjuk.
- A rászoruló tanulók számára segítséget adunk a házi feladatok elkészítéséhez. Hétvégére sem adunk az átlagosnál több házi feladatot. Tanítási szünetek idejére nem kötelező házi feladatokat, hanem fakultatív, illetve szorgalmi feladatokat, ajánlott olvasmányokat (szakirodalmat) javasolhatunk. Amennyiben a tanuló ilyen feladatot készít, azt értékeljük, és a feladat jellegétől függően lehetővé tesszük órai bemutatását.
- Komolyabb felkészülést igénylő feladatok (kiselőadás, gyűjtőmunka) elkészítésére megfelelő időt biztosítunk.
- Igyekszünk a gyakorlati élethez igazodó, minél több kompetenciafejlesztő feladatot adni.
- Alkalmazzuk az IKT technikákat, számítógéppel megoldandó feladatokat adunk, elektronikus formában kell elkészíteni és beadni a tanárnak.
- Projektmunkákra is egyre nagyobb hangsúlyt helyezünk.

3. 13. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A közoktatási törvény által megszabott kötelezettség végrehajtására iskolánkban a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt rendszert használjuk. A próbák során mérjük az alap állóképességet, az erőt és a gyorsaságot.

A mérés fő célja

- **Minőségellenőrzés:** az általános fizikai teherbíró képesség egységes mérése, értékelése és minősítése
- **Minőségbiztosítás:** minden fiatal úgy jusson el a felnőtté válásig, hogy az egészséges létezéshez szükséges fizikai fitness szint a „megkívántság”, vagy a „kell” értékét elérje és megtartsa.
- **Az oktatásban eltöltött évek alatt a rendszeres testedzés egészségmegtartó, egészségjavító szerepének tudatosítása:** edzéselméleti, humánbiológiai és sportági elméleti ismeretek folyamatos népszerűsítése, készség szintjéig gyakoroltatása.

A mérés gyakorlati haszna

- Lehetővé teszi a fizikai állapot számszerűen kifejezhető megbecslését, a mért adatok egészséggel összefüggő értelmezését, elemzését.
- Biztosítja a pillanatnyi állapottal való szembesülést.
- Felfedi a kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat.
- Visszacsatolást jelent a hibák kiküszöbölésére.
- Fejleszti az akaratot, fegyelmet, önfegyelmet, önismeretet és önbecsülést.
- Viszonyítási, összehasonlítási alapot ad.
- A tanár egészség- és test-kulturális alapismeretet ad, melynek révén a tanulók megérthetik, hogy a rendszeres fizikai aktivitás többszörösen megtérül – ha az egészség, a cselekvőképesség és a jó közérzet későbbiekre nézve is megmarad.

Elvégzendő feladatok

- **Egységes minőségellenőrzés.** Az országosan egységes adatszolgáltatáshoz tanév elején és a tanév végén meg kell mérni a fizikai állapot minősítéséhez szükséges motorikus próbákban elért teljesítményt, és a mért eredmények, pontértékei alapján kell az értékelést és a minősítést elvégezni.
- **Egységes minőségbiztosítás.** Fel kell tárnai az egészség szempontjából leglényegesebb kondicionális képességek területén mutatkozó esetleges hiányosságokat és törekedni kell azok mielőbbi felszámolására rendszeres testedzési lehetőség biztosításával.
- **Folyamatos visszacsatolás.** A tanulók aktív közreműködésével, a megtervezett foglalkozások keretében végzett rendszeres testedzés hatásának elemzése. Az elért változás nyomon követésének biztosítása: a tanár, a diák és a szülő számára. A pillanatnyi fizikai állapottal való szembesülés során a fiatalok önismeretének, tárgyilagos önértékelésének, akaratának és önbecsülésének fejlesztése.
- **Az adatok nyilvántartása.** A mérési adatokat osztályonkénti bontásban a vizsgálatokat végző tanár kezeli. A tanév végén a mérési adatokat átadjuk az iskolaorvosnak, ismertetjük a tanulókkal.

3. 14. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

3. 14. 1. Törvényi háttér

Intézkedéseink a 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőségről 1., 2., 27., 28. és 29. §-ra épül.

3. 14. 2. Az esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program célja

- A közoktatás terén az esélyegyenlőség megvalósítása.
- Egyenlő hozzáférés biztosítása a minőségi oktatáshoz.
- A hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása és előmozdítása az oktatási-nevelési folyamatokban (támogató lépések, szolgáltatások folyamatos működtetése, melyek csökkentik a meglévő hátrányokat).
- A diszkriminációmentesség, szegregációmentesség, az oktatási és társadalmi integráció támogatása.

Helyzetelemzés

SNI tanulók beiskolázására az iskola alapító okirata alapján nincs lehetőségünk, így az intézményünk nem tudja biztosítani a törvény által számukra előírt fejlesztő foglalkozásokat. Intézményünkben a tanulók nevelése integráltan folyik. Az évfolyam ismétlők többsége a hátrányos helyzetű tanulók köréből kerül ki.

Kompetenciamérések eredményei

Az adatokból megállapítható, hogy az intézményünk tanulói az országos átlag közelében vagy felette teljesítettek. A gimnazisták átlaga magasabb a szakközepes osztályok átlagához képest, ez azt jelzi, hogy a szakközepes osztályaink módszertani minőségének javítására több figyelmet kell fordítani.

Intézményi szakember ellátottság bemutatása

Szakember ellátottságunk jó. A tartósan táppénzen és a GYES-en illetve GYED-en lévő szaktanárok ellátását óraadókkal, és határozott idejű szerződésekkel oldjuk meg. Humánerőforrás hiányunk nincs. Szakmai és módszertani kultúránk fejlesztése érdekében tanáraink különböző képzéseken vettek és vesznek részt.

Infrastrukturális helyzet, hozzáférés az infrastruktúrához

Az iskola régi, patinás épületben működik. Szükség van a folyamatos külső és belső felújításra. Ez tervszerűen történik az előteremtett forrás mértékében (önerő és pályázat útján) Tanterem hiányunk nincs. Az infrastruktúrához való hozzáférés lehetősége az intézmény minden tanulója számára biztosított. Az esélyegyenlőség teljes körűen érvényesül.

Összegzés

Karcagon és az iskolában is nő a szociálisan hátrányos családok száma.

- A hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulók intézményes oktatásának és nevelésének legalapvetőbb feltételei biztosítottak.
- Szakos ellátásunk teljes körű.
- A kollégiumi igényeket teljes mértékben ki tudjuk elégíteni a Varró István Szakiskola, Szakközépiskola és Kollégiumban.
- A hátrányos és halmozottan hátrányos tanulók integrált nevelése érvényesül, szegregációs gyakorlat nem folyik.
- Az iskolai eredményesség nem minden esetben tükrözi a befektetett munkát. Különösen a hátrányos és halmozottan hátrányos tanulóknál döntő mértékben befolyásoló tényező az, hogy a tanulók mennyire motiválhatók.
- A kompetencia mérések eredményei azt jelzik, hogy a sikeresség érdekében a tanulási hátránnyal rendelkező tanulók felzárkóztatása elengedhetetlen.
- Növelni kell az esélykompenzáció és tehetséggondozás párhuzamos működtetéseinek eredményességét.
- Kihívást jelent a tanévvesztők és a lemorzsolódók arányának csökkentése, amelynek többsége a HH és a HHH köréből kerül ki. A hatékonyabb tanórai tevékenységen túl ebben sokat segíthet a háttér diagnózis ismerete és a tanórán kívüli és iskolán kívüli programokba történő rendszeres bevonásuk.
- Tárgyi feltételeink az oktató munkához adottak.
- A karbantartási és felújítási munkálatok tervszerűen, lépésről lépésre történnek, amelyek megfelelő környezetet biztosítanak az oktató, nevelőmunkához.
- Pályázatokkal forrás kiegészítéshez jutottunk, amely jövőben is járható út.
- A HH és HHH tanulók Útravaló - Macika Ösztöndíjprogramban való pályáztatása és mentorálása.
(Tanteremhiány nincs, szaktantermekkel, tornateremmel rendelkezünk.

3. 14. 3. Helyzetelemzésből következő lépések

[2. számú melléklet](#)

3. 15. A nevelőtestület által szükségesnek tartott további elvek

Magasabb évfolyamra lépés feltételei

- 1) A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha a meghatározott követelményeket az adott évfolyamon minden tantárgyból (kötelező és választott) a tanév végén legalább elégséges szinten teljesítette, ill. az előírt vizsgákat, összefüggő szakmai gyakorlatokat teljesítette.
- 2) A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el. Minden tantárgyból az „elégséges” év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.
- 3) Ha a tanuló a tanév végén egy vagy több tantárgyból szerez „elégtelen” osztályzatot, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet.
- 4) A magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:
 - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozáson való részvétel alól;
 - az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse;
 - magántanuló volt.
 - ha a tanítási évben 250 óránál többet mulasztott, vagy egy adott tantárgy ténylegesen megtartott óráinak több mint 30 %-ról hiányzott, akkor csak a tantestület engedélye alapján tehet vizsgát.
- 5) Sikertelen osztályozó vizsga, vagy a vizsgaengedély meg nem adása évfolyamisméltást von maga után.

Magántanulók

A magántanulói státust kérelmezni, a kérést indokolni kell. A magántanuló a tanév végén (a készségi tárgyak kivételével) minden, az adott évfolyamon oktatott tárgyból osztályozó vizsgát tesz. Az értékelés-minősítés és továbbhaladás rendje azonos a többi tanulóéval. A magántanulók felkészüléséhez az iskola útmutatást nyújt.

3. 16. A szakképző iskola szakmai programja

3. 16. 1. A szakképzés

Cél olyan tanulók képzése, akik a negyedik év végén a középiskolai érettségi vizsga letételéhez szükséges általános műveltséggel rendelkeznek, és elsajátítják a szociális és egészségügyi-jellegű pályához szükséges alapismereteket, készségeket, amelyek akkor is értéként gazdagítják a személyiségüket, ha nem a szociális és egészségügyi pályát választják majd élethivatásul.

Ennek érdekében a képzésünk személyiségközpontú, rugalmas, probléma érzékeny, önálló, aktív, felelősségteljes személyek kialakítására törekszik.

A kerettanterven belül a tananyagtartalmak ütemezését, a tanítás-tanulás folyamat tagolását, eszközeit, módszereit úgy határozzuk meg, hogy az eltérő adottságú és motivációjú tanulók számára adott legyen az ismeretek bővülésének, a képességek és készségek fejlődésének a lehetősége. Törekszünk a tanulók többsége számára ösztönző, egyénhez igazodó, differenciált módszerek alkalmazására és a megfelelő tanulói aktivitás mellett teljesíthető követelmények kialakítására. Cél, hogy a képzés végén a tanulóknál alakuljon ki az igény és a képesség az ismeretek önálló megszerzésére, azok összefüggéseinek felismerésére, értelmezésére, hasznosítására. Fejlődjön

fogalmi gondolkodásuk, problémamegoldó képességük, anyanyelvi és idegen nyelvi kommunikációs valamint informatikai tudásuk.

A tanulásban az iskolai tevékenységek során alakuljon ki az egészség, az emberi környezet és természet megóvására irányuló felelősségérzet, fejlődjék az igény a társakkal való együttműködő, egyenrangú és szociális viszony kialakítására a közösségi és az egyéni érdek egyensúlyának megteremtésére. Tekintsék sajátjuknak a nemzeti és az egyetemes emberi értékeket és követendő magatartásmintákat, váljanak nyitottá a különböző kultúrák iránt.

Személyiségfejlesztésben kiemelt szerepet kap a felelős társadalmi magatartás kialakítása, egy koherens értékrendszerre épülő világkép formálása, valamint az állampolgári szerepre történő felkészítés.

Kimenő rendszerben a 12. AH osztály szakközépiskolai csoportjában **12. évfolyamon** lehetőséget biztosítunk emelt szintű érettségi felkészítésre is.

A szociális és egészségügyi szakterület és azon belül a szociális szolgáltatások szakmacsoport felkészíti a tanulóit a felsőfokú továbbtanulásra, valamint a pályaválasztás, a szakmaválasztás idejének kitolódása lehetőséget ad a tanulóknak arra, hogy érettebb korban, alaposabb önismerettel tudjanak dönteni a jövő hivatásukról.

Követelmény, hogy a tanuló legyen képes:

- A középszintű érettségi vizsga követelményeinek teljesítésére – egy-egy tantárgyból emeltszintű érettségi vizsga letételére.
- Önálló pályaválasztási döntést hozni.
- Felsőfokú oktatási intézményben továbbtanulni.

A szakképzés célja

Olyan igények kielégítése, amelyek a város, illetve a környék szakképzését biztosítaná. Az egészségügyi képzés célja tehát, hogy a szakember rendelkezék mindazon elméleti és gyakorlati ismeretekkel és készségekkel, magatartásformával, amely alkalmassá teszi arra, hogy meg tudjon felelni a feladatoknak.

A megszerzett ismeret és képességbeli tudásanyag kell, hogy képezze alapját annak, hogy a későbbiek során a szakképzés, továbbképzés alkalmával bármely szakterületet művelni tudja.

Igények és lehetőségek

A szakközépiskolai osztályok beiskolázására a helyi, ill. a területi jelleg volt a jellemző. A továbbtanulást manapság a szándék mellett a család szociális helyzete is alapvetően befolyásolja. Az egészségügyi képzések iránti igényt ki tudjuk elégíteni. Ez vonatkozik a város ill. a környék beiskolázására is. Az esetenként változó feltételeknek megfelelő korrekciót is tudjuk biztosítani. ***Az igények és lehetőségek tehát maximálisan találkoznak egymással.***

Az egészségügyi szakképzés személyi feltételei

Az egészségügyi oktatás iskolánkban elsősorban a szakoktatók feladata. Mindegyik szakoktató elvégezte az Egészségügyi Főiskola egészségügyi szakoktató szakát vagy a diplomás ápoló szakát. Azóta is folyamatos az önképzés és továbbképzésen való részvétel: kommunikáció és önismeret, hospice, felkészülés a családi életre, feladatlap-szerkesztés, mentálhigiéné. Az OKJ-s szakképesítések megkövetelik a szakoktatók tanárfelkészítő programban való részvételét illetve a

szakirányú egyetem elvégzését. /Ápolás-elmélet, Egészségtan, Mentálhigiéné, Pedagógia, Szociológia...stb./

Tárgyi feltételek

1968 óta van egészségügyi képzés a városban és iskolánkban. A gyakorlóléhelyekkel /Káta Gábor Kórház, Szociális Otthon, Családsegítő és Gondozási Központ, Idősek Napközi Otthona, Mentőállomás, Alapellátás/ nagyon jó a kapcsolatunk. Ez a tág lehetőség a pályorientációt is segíti.

3. 16. 2. Az érettségire épülő gyakorló ápoló, ápoló képzés

A képzési program bevezetésének indoklása:

A lakosság egészségi állapota, a demográfiai helyzet, az egészségügy átalakítási programja olyan kompetens ápoló személyzetet kíván Karcag városában és körzetében is, amely szakmai ismeretei birtokában képes mind az alapellátásban, mind pedig a szakellátásban holisztikus szemléletű egészség és közösségorientált ápolást nyújtani. A kórházi ellátásban a magas szintű gyógyító munkához szükséges minőségi ápolást biztosítani.

A gyakorló ápoló és az ápoló képzés célja

Olyan elméleti és gyakorlati ismeretekkel és képességekkel rendelkező ápoló képzése, aki a szakmáját hivatásként gyakorolja az ápolástudomány mindenkori fejlettségi szintjének megfelelően. Kialakítani a tanulóban azokat a magatartási formákat, melyeket az ápolás, mint gyakorlati tudomány és tevékenység elvár az egyének és közösségek egészségének optimalizálása érdekében. Az individuális ápolás-gondozás megvalósításához vagy az aktív közreműködéshez szükséges attitűd kialakítása vagy megerősítése.

A gyakorló ápoló és az ápoló képzés kimeneti eredményei

- Támogassa az egészséges életmódot és képessé tegye az egyént az önmeghatározásra és az önellátásra.
- Tudjon dolgozni az egészségügyi szolgálat valamennyi területén mind az állami, mind a független szektorokban, továbbá a kórházi és közösségi környezetben.
- Használja az ide vonatkozó szakirodalmat és kutatási eredményeket az ápolási gyakorlat fejlesztése érdekében
- Problémamegoldó megközelítéssel forduljon az ellátás felé, a helyzetnek megfelelően végezve speciális beavatkozásokat.

A gyakorló ápoló és az ápoló képzés filozófiája

Az ápolás olyan elméleti alapokon nyugvó gyakorlati tudomány, amely az ápolási tevékenységet individualizálja és az egyén szükségleteiből indul ki. Az ápolás tervszerű, szervezett és dokumentált folyamat, amely az emberről, az egészségről, a természeti és társadalmi környezetről alkotott elméletről tevődik össze. Az ápolás az egyén, a család és a közösség segítése egészségének megtartásában, fejlesztésében, visszaszerzésében, vagy hozzásegítése a békés elmúláshoz.

Az ember olyan egyedi és megismételhetetlen, dinamikus és funkcionális élő rendszer, amely a veleszületett testi-idegrendszeri adottságok alapján a természeti és társadalmi környezettel folytonos kölcsönhatásban van. Az egészség az egyén testi, lelki és szociális létének dinamikus egyensúlya. A környezet az egyént körülvevő természet és társadalom.

A gyakorló ápoló és az ápolói munka filozófiája

Az ápolási munka olyan hivatás, amely egyedülállóan ötvözi a tudományt és a művészetet. Az ápolói munka feltétele a fejlett empátiás készség, etikus magatartás, teamekben való közreműködés, szervezés, vezetés, irányítás, önképzésben és továbbképzésben való részvétel.

- Ötvözve az elméleti készségeket a klinikai gyakorlattal dokumentálja az eljárásokat és használja fel az információkat az ápolási ellátás értékelésében.
- Vegyen részt mások tanításában, előrehaladásának figyelemmel kísérésében és felügyeletében.
- Tartozzon felelősséggel a nyújtott ellátásért.
- Hatékonyan működjék közre a multidiszciplináris csapatban.
- Gondoskodják az ellátás minőségének és az erőforrások célirányos felhasználásának biztosításáról.
- Működjék együtt különféle környezetben az egyének, családok és közösségek javára.
- Érezze át az egészségügyi ellátás és az ápolói szakma etikáját, valamint ennek az ápolói szakmára gyakorolt befolyásainak fontosságát és alkalmazza az etika alapelveit.
- Tartsa tiszteletben az emberi életet és méltóságot az egyén jogait és értékrendjét.
- Alkalmazza az egészségügyre vonatkozó hatályos jogszabályokat.
- Mérje fel az ápolási gyakorlatot körülvevő és azt befolyásoló politikai és szakmapolitikai kérdéseket.
- Partnerként vegyen részt a helyi, regionális és országos egészségügyi szolgálatok tervezésére vonatkozó döntéshozatalban.
- Biztosítsa szakmai fejlődésének és képzésének folyamatosságait.

A gyakorló ápoló és az ápolók képzése

Az ápolók képzése a magyar szakképzési rendszerbe illeszkedő, államilag elismert szakképzés. Iskolarendszeren belüli, érettségire épülő, 4600 órás vagy 3 éves elméleti és gyakorlati képzés, melyben az elmélet és gyakorlat aránya 50-50%. A képzés az egészségügyi szakképző iskolák feladata. A képzés előfeltételeit, időtartamát, szakmai felügyeletét 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről és a 2011. évi CLXXXVII. törvény a szakképzésről valamint a 150/2012. Korm. Rendelet az Országos Képzési Jegyzékről és az Országos Képzési Jegyzék módosításának eljárásrendjéről írja elő.

A szakképesítés megnevezése:	Gyakorló ápoló, érettségire épülő 2 éves képzés
OKJ száma:	52 723 01
	I. Egészségügyi ágazat
	- érettségire épülő 2 éves képzés a 2016/17-es tanévben
	-egészségügyi szakközépiskolai érettségire épülő 1 éves képzés a 2017/18-as tanévtől
	- egyéb érettségire épülő 2 éves képzés a 2017/18-as tanévtől
A szakképesítés megnevezése:	Ápoló
OKJ száma:	55 723 01
	I. Egészségügyi ágazat
	Gyakorló ápoló végzettségre épülő 1 éves képzés.

Az ápoló alkalmazható az egészségügyi ellátás bármely területén, a szociális ellátás intézményeiben és az ápolási ellátás intézményeiben. Az ápoló az egészségügyi ellátást nyújtó szakemberek csoportjának egyik tagja, aki ápoló bizonyítvánnyal rendelkezik. A képzés feljogosítja őt arra, hogy ápolói szolgálatot teljesítsen. Jogosítványa van arra is, hogy az egészség megőrzésében, az egészséges életmódra és a betegek ápolásában, a gyógyításban, a rehabilitációban kompetencia szintjén tevékenykedjen.

Az egészségügy szerkezetváltásának tükröződése a tantervben

- Az egészség megőrzése és fenntartása, a betegség megelőzése.
- Az egyének, családok és közösségek bevonása az ellátásba és lehetővé tenni számukra, hogy felelősebbek legyenek egészségükért.
- Tevékenyen dolgozni az egyenlőtlenségek csökkentésében az egészségügyi szolgáltatásokban és kielégíteni az egész lakosság igényeit, főként a rosszul ellátottakét.
- Multidiszciplináris és multiszektorális együttműködés.
- Az ellátás minőségének biztosítása.
- A technika megfelelő használata.

Szükség van folyamatosan az egészségügyi szakemberek képzésére, akik a nehezített élethelyzetbe került egyéneket, családokat, közösségeket támogatják.

I. Egészségügyi ágazati képzés egészségügyi szakmacsoport:

- Egészséges életmódra nevelés.
- Az egészséges és harmonikus életvitel kialakítása.
- Az eredményes tanulás módszereinek elsajátítása, gyakoroltatása.
- Egyénre szabott tanulási módszerek és eljárások.
- Az egészség megőrzése. Betegségek, balesetek elkerülése. Pozitív beállítódás, magatartás kialakítása.
- Következetes testápolás, tudatos higiénés magatartás.
- Betegápolási jártasság, gyakorlottság a gondozásban és az elsősegélynyújtásban.
- Helyes táplálkozás, igényes, kulturált étkezés.
- Egészségkárosító szerek, élvezeti szerek veszélyei.

- Részvétel a családi munka megosztásában. Az idők segítése.
- Sokoldalú aktív-passzív szabadidő tevékenység.
- Az eredményes pályaválasztás pszichés összetevői.
- Pályák ismerete.
- Tájékozódás a munkaerőpiacon.
- Kommunikációs kultúra: a megismerést a tudást, az emberi kapcsolatokat, az együttműködést, a társadalmi érintkezést szolgáló információk felfogása, megértése, felhasználása és közvetítése. Összetevői a szimbolikus jelek útján történő, valamint a tevékenységben, magatartásban megnyilvánuló kommunikáció képességei. Beletartozik ezekbe a metakommunikáció alkalmazásának ismerete is.
- A környezet ismeretén és személyes felelősségen alapuló környezetvédő magatartás egyéni és közösségi szinten egyaránt.
- Életmódjukban a természet tisztelete, a felelősség a környezeti károk megelőzésére
- Emberi kapcsolatok és kapcsolódások alapvető formái és erényei.
- A szexualitás, a szerelem, a szeretet és a házasság kapcsolata.

Az ezekhez kapcsolódó helyi tanterveket és órahálókat részletesen a [3. számú melléklet](#) és [4. számú melléklet](#) tartalmazza.

3. 17 A pedagógiai program végrehajtásához szükséges nevelő és oktató munkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke:

A Karcagi Nagykun Református Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola rendelkezésére álló taneszközök részletes listája

I. HELYISÉGEK

Eszközök, felszerelések	Mennyiségi mutató	Rendelkezésre álló mennyiség	Megjegyzés
Tanterem	iskolánként (székhelyen és telephelyen), figyelembe véve az iskola munkarendjét, osztályonként 1	18	Összevont osztályok oktatása bizonyos órák tekintetében külön termekben történik
Csoportterem	gimnáziumban, szakközépiskolában, szakiskolában osztályonként 0.5 csoportterem	1	Csoportbontások esetében is tantermekben folyik az oktatás
szaktanterem a hozzá tartozó szertárral	a II/2. pontban foglaltak szerint iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1-1 ;	4-4	
laboratóriumok a hozzájuk kapcsolódó szertárakkal	iskolánként (székhelyen és telephelyen),	2	
műhelyek a hozzájuk tartozó kiegészítő helyiségekkel	iskolánként (székhelyen és telephelyen),	0	
logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba	ha a tanulót a többi tanulóval együtt oktatják iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1 , ha a tanulót a többi tanulótól külön oktatják négy osztályonként 1	0	
iskolapszichológusi szoba	ha az iskolapszichológus alkalmazása kötelező, iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	0	
tornaterem (nemenként biztosított öltözővel, benne kialakított zuhanyzóval, wc-vel)	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	
tornaszoba vagy fél tornaterem (nemenként biztosított öltözővel, benne	iskolánként (székhelyen, telephelyen) harminc mozgáskorlátozott tanulónként 1	0	

kialakított zuhanyzóval, wc-vel)			
gyógytestnevelési/erőnléti terem	iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	0	
Sportudvar	iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	1	
intézményvezetői iroda	iskola székhelyén és az iskola azon telephelyén, amelyen az intézményvezető-helyettes, illetve tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes alkalmazása nem kötelező 1	1	
intézményvezető-helyettesi iroda	ha az iskolában az intézményvezető-helyettes alkalmazása kötelező, székhelyen és telephelyen 1	1	
tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettesi iroda	ha az iskolában tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettes alkalmazása kötelező székhelyen és telephelyen 1	0	
iskolatitkári iroda	iskola székhelyén 1	1	
könyvtár (adattár, klub)	iskolánként 1	1	
Könyvraktár	iskolánként 1	1	
orvosi szoba, elkülönítővel	iskolánként 1	1	
Kiszolgáló helyiségek		0	
Sportszertár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	
általános szertár	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	
karbantartó műhely	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	
kerekesszék tároló	iskolánként (székhelyen és telephelyen) szintenként 2	0	
aula (előtér, közösségi tér)	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	1	
Porta	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	
Ebédlő	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	0	
Főzőkonyha	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	0	
Melegítőkonyha	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	0	
tálaló-mosogató	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	0	

	telephelyen) 1		
<i>szárazáru raktár</i>	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	0	
<i>földesáru raktár</i>	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	0	
<i>Éléskamra</i>	iskolánként (székhelyen vagy telephelyen) 1	0	
<i>felnőtt étkező</i>	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	0	
<i>Teakonyha</i>	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	1	
<i>személyzeti öltöző</i>	iskolánként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1	0	
<i>személyzeti mosdó-zuhanyzó</i>	iskolánként (székhelyen és telephelyen), nemenként 1 24 osztállyal működő iskola székhelyén, telephelyén nemenként 2	0	
<i>személyzeti WC helyiség</i>	iskolánként (székhelyen és telephelyen) nemenként 1	nemenként 1	
<i>tanulói WC helyiség</i>	iskolánként (székhelyen, és telephelyen), szintenként, nemenként 1	szintenként, nemenként 1	
<i>technikai alkalmazotti mosdó-zuhanyzó, WC helyiség</i>	iskolánként (székhelyen, telephelyen) nemenként 1	0	
<i>Élelmiszerhulladék-tároló</i>	iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	0	
<i>egyéb raktár</i>	iskolánként (székhelyen, telephelyen) 1	2	
<i>WC helyiség és mosdó mozgáskorlátozottak számára felszerelve</i>	tanulói létszám szerint	0	

II. HELYISÉGEK BÚTORZATA ÉS EGYÉB BERENDEZÉSI TÁRGYAI

Az e pont alatt felsorolt eszközök, felszerelések helyettesíthetők az adott eszköz, felszerelés funkcióját kiváltó, korszerű eszközzel, felszereléssel

	A	B	C
1.	1. Tanterem		
2.	tanulói asztalok, székek	tanulók létszámának figyelembevételével	Életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozottak, középsúlyos értelmi

			fogyatékosok és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; gyengénlátóknál – szükség szerint – egyéni megvilágítási lehetőséggel; mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülőkével, lábtartóval.
3.	nevelői asztal, szék	tantermenként 1	
4.	eszköztároló szekrény	tantermenként 1	
5.	Tábla	tantermenként 1	
6.	ruhatároló (fogas)	tanulók létszámának figyelembevételével	
7.	Szeméttároló	helyiségenként 1	
8.	sötétítő függöny	ablakonként	az ablak lefedésére alkalmas méretben
9.	2. Szaktantermek (a tantermi alapfelszereléseken felüli igények)		
10.	a) számítástechnikai terem		
11.	tábla + flipchart	1	
12.	Számítógépasztal	tanulónként 1	
13.	számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal	tanulónként 1 felszerelés	
14.	Informatikai szoftverek, programok	szükség szerint	a pedagógiai program előírásai szerint
15.	szkenner	1	
16.	b) társadalomtudományi szaktanterem		
17.	nyelvi labor berendezés	tíz-tizenöt tanuló egyidejű foglalkoztatására	ha az oktatás részben vagy egészben nem magyar nyelven folyik; számítógépes nyelvi oktatással kiváltható
18.	Magnetofon	1	
19.	CD író, lejátszó, hangszóró	1	
20.	mikrofon, erősítő, fejhallgató	1	
21.	DVD (lejátszó, felvevő)	1	
22.	írásvetítő vagy projektor	1	
23.	c) természettudományi szaktanterem		
24.	vegyszerálló tanulói asztalok (víz, gáz csatlakozással)	három tanulónként 1	
25.	Elszívóberendezés	tantermenként 1	
26.	vegyszerálló mosogató	két asztalonként 1	
27.	fali mosogató	tantermenként 1	
28.	Poroltó	tantermenként 1	

29.	Elsősegélydoboz	tantermenként 1	
30.	eszköz- és vegyszerszekrény	2	
31.	méregszekrény (zárható)	1	elhelyezése a szertárban
32.	eszközszállító tolókosci	tantermenként 1	
33.	törpefeszültségű csatlakozások	tanulóasztalonként 1	
34.	d) művészeti nevelés szaktanterem		
35.	rajzasztal (rajzpad, rajzbak)	tanulók létszámának figyelembevételével 1 hely	
36.	tárgyasztal (állítható)	tantermenként 2	
37.	mobil-lámpa (reflektor)	2	
38.	vízcsap (falikút)	2	
39.	Pianínó	iskolánként 1	
40.	ötvonalas tábla	tantermenként 1	
41.	CD vagy lemezjátszó, magnetofon	tantermenként 1	
42.	Tárolópolcok	tantermenként 1	
43.	e) technikai szaktanterem		(életvitel és gyakorlati ismeretek céljait is szolgálhatja)
44.	tanulói munkaasztal	tizenöt tanuló részére	
45.	állítható magasságú támla nélküli szék	tizenöt tanuló részére	
46.	f) gyakorló tanterem	iskolánként (székhelyen és telephelyen) 1	gimnáziumban a munkába állást előkészítő oktatáshoz; szakközépiskolában a szakmai előkészítő ismeretek oktatásához; szakiskolában munkába álláshoz, életkezdéshez szükséges ismeretek átadásához; e feladat megoldható a számítástechnikai, illetve technika szaktanteremben is
47.	3. logopédiai foglalkoztató egyéni fejlesztő szoba (berendezése az óvodában meghatározottak szerint)		
48.	4. tornaszoba		
49.	Kislabda	5	
50.	Labda	5	
51.	Tornaszőnyeg	2	
52.	Tornapad	2	
53.	Zsámoly	2	
54.	Bordásfal	2	
55.	Mászókötél	2	

56.	Gumikötél	5	
57.	Ugrókötél	5	
58.	Medicinlabda	5	
59.	Stopper	1	
60.	kiegészítő tornakészlet	1	
61.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések		sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; pedagógiai programban foglaltak szerint
62.	5.iskolapszichológusi szoba		
63.	Asztal	1	
64.	Szék	4	
65.	Zárható irattároló szekrény	1	
66.	Számítógép perifériákkal	1	
67.	ruhatároló (fogas)	1	
68.	Szeméttároló	1	
69.	Telefonkészülék	1	
70.	Szőnyeg	1	
71.	6. Tornaterem (mindazok a felszerelések, amelyek a tornaszobában, továbbá)		
72.	kosárlabda palánk	2	
73.	Gyűrű	1	
74.	Mászórúd	1	
75.	Mászókötél	2	
76.	Bordásfal	10	
77.	7. Sportudvar		
78.	szabadtéri labdajáték felszerelése	1	bármelyik játék kiválasztható
79.	magasugró állvány, lécs	1	
80.	távol-, magasugró gödör	1	homokkal vagy szivaccsal
81.	Futópálya	1	lehetőség szerint kialakítva
82.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések	egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; pedagógiai programban foglaltak szerint
83.	8. Intézményvezetői iroda		
84.	Íróasztal	1	

85.	Szék	1	
86.	tárgyalóasztal, székekkel	1	
87.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	1 felszerelés	
88.	számítógépasztal és szék	1-1	
89.	Iratszekrény	1	
90.	digitális adathordók részére szekrény	1	
91.	Fax	1	
92.	Telefon	1	
93.	9. Nevelőtestületi szoba		
94.	fiókos asztal	pedagóguslétszám szerint 1	
95.	Szék	pedagóguslétszám szerint 1	
96.	napló és folyóirattartó	1	
97.	Könyvszekrény	2	
98.	Fénymásoló	1	
99.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	1	
100.	számítógépasztal, szék	1-1	
101.	ruhásszekrény vagy fogasok	pedagóguslétszám figyelembevételével	
102.	Tükör	1	
103.	10. Intézményvezető-helyettesi, tagintézmény-, intézményegységvezető-helyettesi, iskolatitkári iroda (a felszerelések feladatellátás szerint helyezhetők el)		
104.	asztal	felnőtt létszám figyelembevételével	
105.	Szék	felnőtt létszám figyelembevételével	
106.	Iratszekrény	1	
107.	számítógépasztal és szék	1	
108.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal		
109.	Telefon		közös vonallal is működtethető
110.	11. Könyvtár		
111.	tanulói asztal, szék	egy iskolai osztály, egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben	életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozottak és gyengénlátók esetén állítható magasságú, dönthető lapú, peremes, egyszemélyes asztalok; mozgáskorlátozottak székei állítható magasságú ülökével,

			lábtartóval
112.	egyedi világítás	olvasóhelyenként 1	
113.	könyvtárosi asztal, szék	1-1	asztal egyedi világítással
114.	szekrény (tároló)	háromezer könyvtári dokumentum elhelyezésére	
115.	tárolók, polcok, szabadpolcok	2	
116.	létra (polcokhoz)	1	
117.	Telefon	1	közös vonallal is működtethető
118.	Fénymásoló	1	
119.	számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal	1-1	
120.	Televízió	1	
121.	CD vagy lemezjátszó	1	
122.	Írásvetítő vagy projektor	1	
123.	12. Könyvtárszoba		
124.	tanulói asztal, szék	legalább hat tanuló egyidejű foglalkoztatására elegendő mennyiségben	életkornak megfelelő méretben
125.	könyvtárosi asztal, szék	1-1	asztal egyedi világítással
126.	könyvespolc, szekrény	legalább ötszáz könyvtári dokumentum elhelyezésére	

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

A pedagógiai program elfogadásához a nevelőtestület 50% +1 szavazata szükséges. A nevelőtestület elfogadó határozatát dokumentáló jegyzőkönyvet és elfogadó nyilatkozatot az [5. számú melléklet](#) tartalmazza.

Az iskola Pedagógiai Programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető az iskola könyvtárában, a titkárságon és az iskola honlapján: www.nagykunreformatus.hu

Jelen Pedagógia Program a fenntartó jóváhagyásának napjától érvényes.

A pedagógiai program egy-egy példányát a fenntartó, az igazgató, az iskolai könyvtár, és az iskolai irattár kapja.

Módosítása történhet:

- törvényi előírás következtében,
- fenntartói határozat következtében,
- intézményi belső kezdeményezésre.

A Pedagógiai Programot évente össze kell vetni a törvényi változások módosító hatásaival és meg kell tenni a szükséges korrekciókat. **Határidő: minden év augusztus 31.**

Legkésőbb négyévente átfogó felülvizsgálat szükséges, első felülvizsgálat határideje: 2017. augusztus 31.

Karcag, 2015.augusztus 28.

.....
Nagy Béla
igazgató

